

Programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Versie Raad
27-9-2022

1. Inleiding

In deze begroting presenteren we de doelen voor de gemeente in 2023. Daarnaast laten we de stand van zaken van ons huishoudboekje zien. In de aanbiedingsbrief bij deze begroting lichten we gemaakte keuzes toe.

Deze begroting is ook via onze website beschikbaar. Met deze presentatievorm maken we de begroting eenvoudig toegankelijk voor alle inwoners van de gemeente Medemblik.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
Inhoudsopgave.....	1
2 Programma's	1
2.1 Hoofddoelen 2023-2026	1
2.2 Programma 1 Dienstverlening en organisatie	1
2.3 Programma 2 Samen leven en ondersteuning.....	1
2.4 Programma 3 Wonen, werken en recreëren	1
3 Paragrafen	1
3.1 Lokale heffingen	1
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	1
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	1
3.4 Financiering	1
3.5 Bedrijfsvoering	1
3.6 Verbonden partijen	1
3.7 Grondbeleid	1
4 Financiële begroting	1
4.1 Inleiding	1
4.2 Kaders en uitgangspunten	1
4.3 Actueel begrotingsresultaat 2023-2026	1
4.3.2 Afspraken jeugdzorg meerjarenraming	1
4.3.3 Coalitieakkoord	1
4.3.4 Nieuw beleid 2023-2026 - niet uitstelbaar.....	1
4.3.5 Nieuw beleid 2023-2026 - uitstelbaar	1
5 Overzichten.....	1
5.1 Totaaloverzicht 2023-2026	1
5.2 Taakvelden 2023-2026.....	1
5.3 Investerings 2023	1
5.4 Incidentele baten en lasten 2023-2026	1
5.5 Reserves en voorzieningen 2023-2026	1
5.6 Balans 2023-2026.....	1
5.7 EMU-saldo	1

2 Programma's

2.1 Hoofddoelen 2023-2026

Na de verkiezingen in maart 2022 is er een nieuwe raad geïnstalleerd en in juli 2022 een nieuw college. De nieuw gevormde coalitie stelde een coalitieakkoord 2022-2026 op. Dit is als onderdeel opgenomen in de kadernota 2023.

Op basis hiervan zijn onze hoofddoelen voor de periode van 2023-2026 als volgt:

Programma 1: Dienstverlening & Organisatie

1. Medemblik is een financieel gezonde gemeente.
2. Medemblik biedt een toegankelijke, betrokken, transparante en toekomstbestendige dienstverlening.
3. In Medemblik hechten wij waarde aan elke vorm van betrokkenheid van haar inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners en ondersteunen wij daar waar mogelijk initiatieven die passend zijn bij onze doelstellingen.
4. Medemblik is een gemeente die bestuurlijk leiderschap toont en verantwoordelijkheid neemt.
5. Wij zijn een stevige, duurzame en toekomstbestendige organisatie die in staat is om te voldoen aan onze (continu veranderende) taken en zetten waar mogelijk in op ambitie.

Programma 2: Samen leven en ondersteuning

6. Medemblik versterkt de kwaliteit en grip in een sterk sociaal domein.
7. We hebben passende ondersteuning voor onze inwoners en maatschappelijke organisaties.
8. We hebben focus door (gemaakte) keuzes in (preventief) beleid waarbij we mensen en maatschappelijke organisaties met elkaar verbinden.
9. Kinderen in de gemeente Medemblik krijgen les in een adequate leeromgeving, zodat ze zich goed kunnen ontwikkelen.
10. Medemblik heeft toekomstbestendige, betaalbare accommodaties en voorzieningen voor alle inwoners.

Programma 3: Ruimte

11. We vergroten en verbeteren het woon- en huisvestingsaanbod.
12. We verduurzamen en vergroenen onze leef-, werk- en woonomgeving.
13. We verbeteren de veiligheid van onze inwoners.
14. We verbeteren de verkeersveiligheid.
15. We vergroten onze weerbaarheid tegen ondermijning.
16. We bevorderen onze digitale veiligheid.
17. Behoud en verbeteren van voorzieningen, werkgelegenheid en bedrijvigheid.
18. We versterken de centrumfunctie van de stad Medemblik.
19. We werken aan het versterken en toekomstbestendig maken van de agrarische sector.
20. We versterken het (maatschappelijk) rendement van onze havens.

2.2 Programma 1 Dienstverlening en organisatie

We vinden het belangrijk u goed van dienst te zijn. Daarom bieden we onze producten en diensten steeds meer digitaal aan. Natuurlijk kunt u ook nog steeds op andere manieren onze producten aanvragen, zoals telefonisch of schriftelijk of in ons gemeentehuis. In bepaalde gevallen komen we zelfs bij u thuis.

In de toekomst blijven we investeren in onze organisatie. Zo verbeteren we de dienstverlening aan u.

2.2.1 Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we willen halen. Per doelstelling geven we aan wat we daarvoor gaan doen in 2023.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Taakveld
Financiën		
Medemblik is een financieel gezonde gemeente.	- We beschikken over een structureel reëel sluitende begroting. - We dekken structurele uitgaven met structurele middelen. - We voeren ons geactualiseerde risicomanagementbeleid uit. - Naast de indexatie verhogen we de belastingen incidenteel voor een investering in de organisatie en de wegenoverdracht.	0.8 0.8 0.8 0.61/0.62/ 0.64
Dienstverlening		
Medemblik biedt een toegankelijke, betrokken, transparante en toekomstbestendige dienstverlening.	- We werken elke dag aan een integrale, goede dienstverlening. - We verbeteren onze in- en externe dienstverlening en vragen digitaal feedback op onze dienstverlening. - We ontwikkelen een visie op onze dienstverlening met onder andere oog voor integraliteit, omgevingswet en online dienstverlening. - We handelen onze bezwaarschriften op gemeentelijke aanslagen binnen 3 maanden af. - Onze website is toegankelijk en voldoet aan de minimale vereisten. - We investeren de komende jaren in tools die een bijdrage leveren aan de verbetering van de 24/7 dienstverlening, onder andere door te investeren in een chatbot.	0.2 0.2 0.2 8.1 0.61/0.62 0.4 0.2
Participatie		
In Medemblik hechten wij waarde aan elke vorm van betrokkenheid van haar inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners en ondersteunen wij daar waar mogelijk initiatieven die passend zijn bij onze doelstellingen.	- We vergroten de bewonersparticipatie in onze bestuurlijke activiteiten en processen.	6.1

Bestuurskracht		
Medemblik is een gemeente die bestuurlijk leiderschap toont en verantwoordelijkheid heeft.	- We verhogen de kwaliteit van bestuurlijke stukken met oog voor slagvaardig besturen en rol duidelijkheid.	0.4
	- We vergroten de zichtbaarheid van het bestuur van de gemeente. Dit doen wij door het vervangen van het audio-/videosysteem in de raadszaal.	0.1
	- We versterken onze regionale samenwerkingen.	0.1
	- We maken een start met het uitvoeren van het plan van aanpak voor de versterking van de bestuurskracht.	0.1
	- We heroverwegen het bestuurlijk besluitvormingsproces.	0.1
Organisatie		
Wij zijn een stevige, duurzame en toekomstbestendige organisatie die in staat is om te voldoen aan onze (continu veranderende) taken en zetten waar mogelijk in op ambitie.	- We versterken onze externe dienstverlening door de organisatie ontwikkeling te borgen.	0.4
	- We zetten in via het project rechtmatigheid op het optimaliseren van onze processen.	0.8
	- Wij werken aan het goed uitvoeren van onze wettelijke taken binnen het interbestuurlijk toezicht (IBT).	0.4
	- We implementeren de omgevingswet goed en tijdig. Als onderdeel hiervan stellen wij een omgevingsvisie en omgevingsplan voor het gehele grondgebied op.	8.1
	- We investeren in een lerende en wendbare organisatie met de ontwikkeling van de kennis en kunde van onze medewerkers.	0.4
	- We stellen ons huisvestingsplan op.	0.4
	- We maken de organisatie bewust hoe we ons beleid duurzamer kunnen maken.	0.4
	- We actualiseren ons functiehuis.	0.4
	- We investeren in goed en aantrekkelijk werkgeverschap.	0.4

2.2.2 Beleidsindicatoren

Hieronder vindt u de verplichte set aan beleidsindicatoren die horen bij programma 1. De indicatoren komen uit Vensters voor Bedrijfsvoering. Wij zijn aangesloten bij deze landelijke benchmark. We kunnen dan zien of we het goed of minder goed doen ten opzichte van andere gemeenten. De uitkomsten gebruiken we, zo nodig, om onze bedrijfsvoering aan te passen. We lichten dit verder toe in de paragraaf [Bedrijfsvoering](#).

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Gemiddelde deelnemende gemeenten
<i>Formatie (fte per 1.000 inwoners, 2021)</i>	6,2	8,4
<i>Bezetting (fte per 1.000 inwoners, 2021)</i>	6,0	8,0
<i>Apparaatskosten (€ per inwoner, 2021)</i>	701	829
<i>Externe inhuur (% van totale loonsom, 2021)</i>	28,0	19,1
<i>Overhead (% van totale lasten, 2023)</i>	13,3	9,7

De cijfers van Medemblik zijn van de jaarrekening 2021, met uitzondering van de Overhead. De cijfers van gemiddelde deelnemende gemeenten zijn op basis van Vensters voor Bedrijfsvoering 2021. De informatie over de overhead 2023 van vergelijkbare gemeenten is nog niet beschikbaar.

2.2.3 Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

Bedragen * € 1.000,-

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Totale baten	89.863	91.042	97.605	98.893	100.189	93.295
Totale lasten	-22.220	-36.955	-23.781	-23.358	-23.145	-23.047
Totaal	67.644	54.087	73.824	75.536	77.044	70.247

Voor de analyse van de verschillen 2022-2023 verwijzen we u naar de [Financiële begroting](#). Het overzicht [Taakvelden 2023 - 2026](#) laat de onder dit programma vallende taakvelden zien.

Overhead

In het volgende overzicht vindt u de kosten van onze overhead en hoe deze is opgebouwd. Overhead zijn de kosten die niet direct aan de taakvelden zijn te koppelen.

Bedragen * € 1.000,-

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Management en managementondersteuning	-1.777	-1.920	-2.484	-2.438	-2.438	-2.433
Personeel en organisatie	-1.710	-3.952	-3.539	-3.284	-3.174	-3.225
Informatie en beheer	-4.520	-4.843	-5.957	-5.895	-5.840	-5.781
Financiën en AO/IC	-910	-1.123	-1.338	-1.335	-1.334	-1.333
Juridische zaken	-934	-769	-900	-899	-898	-897
Communicatie	-630	-442	-517	-516	-515	-515
Inkoop en facilitaire zaken	-559	-759	-880	-879	-878	-877
Huisvesting	-1.000	-706	-1.065	-1.128	-1.098	-1.094
Corona gerelateerde kosten	-6	-	-	-	-	-
Totaal overhead	-12.046	-14.514	-16.680	-16.374	-16.175	-16.155

In de paragraaf [Bedrijfsvoering](#) lichten we de belangrijkste ontwikkelingen toe.

2.3 Programma 2 Samen leven en ondersteuning

We vinden het belangrijk dat onze inwoners in een fijne omgeving leven. Dit doen we door onze kernen vitaal, veilig en leefbaar te houden en zo mogelijk te versterken. Samen met onze inwoners en maatschappelijke partners pakken we dit op.

We zijn blij met initiatieven van inwoners en helpen graag deze uit te voeren. Verder stimuleren we inwoners om zo zelfredzaam mogelijk te zijn. Als dat niet meer lukt, helpen we met een passende ondersteuning.

2.3.1 Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we willen halen. Per doelstelling geven we aan wat we daarvoor gaan doen in 2023.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Taakveld
Sociaal Domein in Balans		
Medemblik versterkt de kwaliteit en grip in een sterk sociaal domein.	- We ronden het project Sociaal Domein in Balans af. Dit wordt zichtbaar door het: - inzetten op een snelle start van passende zorg; - opstellen van een integraal preventieplan; - sturen op realistische prognose en financiële beheersbaarheid; - lokaal en waar kan regionaal sturen op het optimaliseren van de huidige inkoopssystematiek en die waar kan binnen de huidige contracten aan te passen. - We versterken de regiefunctie van de gemeente door betere monitoring en frequente evaluatie van zorg-/ondersteuningstrajecten. - Als spin-off effect van Sociaal Domein in Balans komen we met een plan van aanpak met als doel kostenreductie in het Sociaal Domein.	6.2 6.2 6.2
Sociaal Domein		
We hebben passende ondersteuning voor onze inwoners en maatschappelijke organisaties.	- We spelen in op landelijke en bovenregionale ontwikkelingen, zoals de Hervormingsagenda Jeugd en thuis voor Noordje. - We geven uitvoering aan de samenwerkingsafspraken die op bovenregionaal niveau zijn gemaakt voor passende jeugdhulp voor de zeer complexe doelgroep. - We evalueren de toekomstvisie kwetsbare inwoners. - We vormen een coalitie kansrijke start om de verbinding te intensiveren tussen het sociaal domein en het medisch domein ten behoeve van de zorg rondom zwangerschap en geboorte. - We voeren het beleidsplan Westfriese aanpak laaggeletterdheid uit. - We werken samen met het samenwerkingsverband Westfriesland en schoolbesturen aan kansengelijkheid in het	6.72 6.72 6.1 6.1 6.5 4.3

	onderwijs.	
	- We geven uitvoering aan de samenwerkingsagenda en zoeken verbinding met andere lokale samenwerkingsverbanden op het gebied van gezondheid.	7.1
	- We pakken de aanbesteding voor WMO en jeugdhulp op voor de periode 2024-2028.	6.2
	- We maken een plan van aanpak met als doel het voorkomen van zorgfraude.	6.2
	- We starten met het actualiseren van ons subsidiebeleid.	Div
	- We voeren samen met WerkSaam de Participatiewet en de Wet educatie en beroepsonderwijs uit.	6.3
	- Voor mantelzorgers realiseren wij de mogelijkheid om (tijdelijk) gebruik te maken van een Huishoudelijke Hulp Toelage.	6.71
	- We besteden het leerlingenvervoer regionaal aan en actualiseren de verordening leerlingenvervoer.	4.3
	- We geven uitvoering aan de nieuwe Wet Inburgering.	6.1
Preventie		
We hebben focus door (gemaakte) keuzes in (preventief) beleid waarbij we mensen en maatschappelijke organisaties met elkaar verbinden.	- We stellen de inwoners in staat om gezonde leefstijl keuzes te kunnen maken.	6.1
	- We hebben aandacht en waardering voor mantelzorgers, vrijwilligers en mensen met dementie.	6.1
	- We zetten in op het voorkomen van (problematische) schulden, onder andere door eerder contact met inwoners.	6.1
Cultuur		
Inwoners hebben toegang tot culturele voorzieningen	- Wij evalueren het cultuurbeleid.	5.3
	- We versterken onze cultuurorganisaties door samen te werken in het programma rondom de geboorte van Nederland (1572-1573).	5.3
	- Wij geven uitvoering aan ons erfgoedbeleid.	5.5
Integraal Huisvestingsplan		
Kinderen in de gemeente Medemblik krijgen les in een adequate leeromgeving, zodat ze zich goed kunnen ontwikkelen.	- We realiseren tijdelijke huisvesting voor het scholenproject in de kern Medemblik.	4.2
Lange termijn accommodatiebeleid		
Medemblik heeft toekomstbestendige, betaalbare accommodaties en voorzieningen voor alle inwoners.	- We bieden de beleidskaders voor het lange termijn accommodatie beleid voor de maatschappelijke accommodaties aan de raad aan.	4.2/5.2/6.1
	- De raad neemt een besluit over de beheer- en exploitatievorm van de MFA's en sporthallen in onze gemeente.	4.2/5.2/6.1
	- We maken gebruik van externe subsidiemogelijkheden voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en informeren verenigingen, scholen en andere partners over mogelijkheden om subsidie aan te vragen.	4.2/5.2/6.1

2.3.2 Beleidsindicatoren

Hieronder vindt u de verplichte set aan beleidsindicatoren die horen bij programma 2. We gebruiken deze indicatoren waar nodig om ons beleid bij te sturen. De gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl, daar vindt u ook achtergrondinformatie over de beleidsindicatoren.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Onderwijs		
<i>Absoluut verzuim (niet op school ingeschreven) (per 1.000 leerlingen 5 - 18 jaar, 2019)</i>	0,0	1,8
<i>Relatief verzuim (schoolverzuim zonder geldige reden) (per 1.000 leerlingen 5 - 18 jaar, 2021)</i>	13,0	14,0
<i>Voortijdige schoolverlaters totaal VO + MBO (% totaal aantal leerlingen 12 - 23 jaar, 2021)</i>	1,4	1,5
Sport		
<i>Niet-wekelijks sporters (% , 2020)</i>	48,7	50,9
Sociaal Domein		
<i>Banen (per 1.000 inwoners van 15 - 65 jaar, 2021)</i>	724,0	707,7
<i>Netto arbeidsparticipatie (% werkzame beroepsbevolking / totale beroepsbevolking, 2021)</i>	71,0	71,3
<i>Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen, 2020)</i>	2,0	2,0
<i>Personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners, 2021)</i>	210,4	239,8
<i>Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15 - 65 jaar, 2020)</i>	295,9	190,7
<i>Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar, 2020)</i>	4,0	4,0
<i>Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2021)</i>	11,6	12,4
<i>Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar, 2021)</i>	1,8	Geen data
<i>Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar, 2021)</i>	0,2	Geen data
<i>Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen, 2020)</i>	0,0	1,0
<i>Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners, 2021)</i>	550,0	649,0

Beleidsindicatoren (extra)	Medemblik	2020
Cliëntervaringsonderzoek WMO		
Kwaliteit ondersteuning is goed (helemaal) eens (% , 2021)	85	86
Samen naar oplossingen gezocht, (helemaal) eens (% , 2021)	75	79
Ondersteuning past bij mijn hulpvraag (helemaal) eens (% , 2021)	85	88
Door ondersteuning die ik krijg, kan ik beter de dingen doen die ik wil, (helemaal) eens (% , 2021)	80	80

De opgenomen cijfers zijn de meest actueel beschikbare cijfers die er zijn.

2.3.3 Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Totale baten	16.102	12.666	11.464	11.350	11.345	11.341
Totale lasten	-62.393	-61.993	-62.711	-61.749	-60.418	-60.218
Totaal	-46.291	-49.327	-51.247	-50.399	-49.073	-48.877

Voor de analyse van de verschillen 2022-2023 verwijzen we u naar de [Financiële begroting](#). Het overzicht [Taakvelden 2023 - 2026](#) laat de onder dit programma vallende taakvelden zien.

2.4 Programma 3 Wonen, werken en recreëren

We vinden leefbare kernen in onze gemeente belangrijk. We bouwen woningen/ondersteunen woningbouw in alle kernen. Ook ondersteunen we maatschappelijke initiatieven. We kijken naar wat wel kan: “ja mits” in plaats van “nee, tenzij”. Zo blijven kernen aantrekkelijk voor alle inwoners uit onze gemeente.

Het beheer van de openbare ruimte vraagt om blijvende aandacht. Een verzorgde openbare ruimte draagt bij aan leefbare kernen. De budgetten voor groenonderhoud staan onder druk. Dit wordt zichtbaar, bijvoorbeeld door meer onkruid in het openbaar groen. Om de werkgelegenheid in onze gemeente te behouden nemen we samen met ondernemers initiatieven om daar zo goed mogelijk voor te zorgen.

De nieuwe Omgevingswet bundelt regels voor projecten in de openbare ruimte.

Zo wordt het makkelijker om projecten te starten. We gaan ons voorbereiden op deze nieuwe Omgevingswet. Bij de invoering ervan trekken de zeven Westfriesse gemeenten samen op. We schonen onze regels en beleid op en verzamelen en bundelen de regels voor de fysieke leefomgeving in één verordening. Onderdelen van de Omgevingswet die niet direct noodzakelijk zijn stellen we uit.

2.4.1 Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we willen halen. Per doelstelling geven we aan wat we daarvoor gaan doen in 2023.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Taakveld
Leef- werk- en woonomgeving		
We vergroten en verbeteren het woon- en huisvestingsaanbod.	We voeren, samen met de provincie en de Westfriesse gemeenten, het Woonakkoord 2021-2025 uit.	8.3
	- We onderzoeken en besluiten hoe we woningbouw versnellen en meer regie krijgen.	8.3
	- We stellen een meerjarig woningbouwprogramma op en presenteren dit twee keer per jaar in een dashboard.	8.3
	- We werken aan mogelijkheden voor het plaatsen van tiny houses.	8.3
	- We zetten de omgevingswet in om onze woningbouw te versnellen.	8.1
	- We actualiseren ons vastgoedbeleid, de nota grondbeleid en nota kostenverhaal.	8.3
	- We voeren de lopende woningbouwplannen uit.	8.3
	- We versterken onze ontwikkelkracht voor de ruimtelijke en civiele projecten.	8.1
	- We stellen beleid vast voor het wonen in bijgebouwen en splitsing van hoofdgebouwen.	8.3
	- We onderzoeken de mogelijkheden voor flexwonen en waar mogelijk geven we ruimte om flexwonen te realiseren.	8.3
	- We scherpen het instrumentarium aan met bestuurlijke boete en handhaven op illegale bewoning.	8.3
	- We werken regionaal samen op het gebied van huisvesting buitenlandse werknemers.	8.3

We verduurzamen en vergroenen onze leef-, werk- en woonomgeving.	- We stellen een nieuw speelruimteplan op waarin focus ligt op kwalitatieve en duurzame speel- en beweegruimte voor in elke kern.	5.7
	- We geven uitvoering aan de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie.	7.2
	- We gaan de visie 'naar een aardgasvrije gemeente Medemblik' verder uitwerken.	8.3
	- We werken samen met netbeheerders aan het versterken van het electriciteitsnet.	8.1
	- We verduurzamen het verlichtingsareaal.	2.1
	- We breiden het aantal elektrische laadpalen uit.	2.1
	- We actualiseren het IBOR en stellen als onderdeel hiervan een groenplan en een bomenplan op.	5.7
	- Wij maken inwoners bewust wat zij kunnen doen om gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan.	8.3
	- Bij al onze duurzaamheidsactiviteiten onderzoeken we de mogelijkheid om hiervoor subsidies aan te trekken.	8.3
	- We onderzoeken de vormen waarin de Westfriese gemeenten kunnen samenwerken om duurzaamheidsambities slim te realiseren.	0.1
	- We evalueren het recycle-tarief.	7.3
	- We intensiveren de aanpak van bijplaatsingen van afval.	2.1
	- We voeren de activiteiten van Circulair Westfriesland 2023-2026 uit.	7.3
Veiligheid		
We verbeteren de veiligheid van onze inwoners.	- We vergroten de boa-capaciteit voor actievere handhaving.	1.2
	- We implementeren de aanpak buurtbemiddeling in samenwerking met het CCV.	1.2
	- We geven uitvoering aan het verbeterplan aanpak Wet politiegegevens.	1.2
	- We voeren het uitvoeringsprogramma Integraal Veiligheidsplan 2023- 2024 uit.	1.2
We verbeteren de verkeersveiligheid	- We nemen verkeersmaatregelen die voldoen aan de standaarden "duurzaam veilig".	2.1
	- We versterken de handhaving op parkeeroneveilig gedrag en intensiveren het contact met politie over snelheidsovertredingen.	1.2
	- Op basis van het geactualiseerde GVVP stellen wij een prioriteitenlijst op welke verkeerssituaties wij veiliger maken.	2.1
We vergroten onze weerbaarheid tegen ondermijning.	- We stellen een integrale ondermijningsaanpak op in samenwerking met het RIEC Noord-Holland.	1.2
	- We sluiten aan bij de regionale aanpak toezicht op prostitutie.	1.2
	- We voeren het uitvoeringsprogramma aanpak mensenhandel Westfriesland uit.	1.2
We bevorderen onze digitale veiligheid.	- We investeren in kwaliteit en voldoen minimaal aan de geldende wettelijke	0.4

	vereisten.	
	- We brengen de diensten van het regionaal platform criminaliteitsbeheersing onder de aandacht van onze ondernemers.	3.3
	- Voor het bestrijden van cybercriminaliteit sluiten we voor inwoners aan bij projecten van het samenwerkingsverband Noord Holland Samen Veilig.	0.4
Economie		
Behoud en verbeteren van voorzieningen, werkgelegenheid en bedrijvigheid.	- We zetten het duurzaam ondernemersloket in voor het verduurzamen van bedrijventerreinen.	3.3
	- We bieden ruimte voor duurzame innovaties en pilots.	3.3
	- We ondersteunen ondernemers om werklocaties en panden duurzamer te maken.	3.2
	- We dragen bij aan de uitvoering van het jaarplan van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord dat loopt t/m 2024.	3.1
	- We werken aan onze toeristische marketing.	3.4
	- We werken samen aan een optimaal ondernemersklimaat in winkelcentrum Molenhoek (2023).	3.1
We versterken de centrumfunctie van de stad Medemblik.	- We werken samen aan het Beeldkwaliteitsplan Centrum Medemblik.	3.1
	- We starten met het gefaseerd actualiseren van ons evenementen-, terrassen- en marktbeleid.	3.3
We werken aan het versterken en toekomstbestendig maken van de agrarische sector.	- We werken regionaal samen in de Greenport Noord-Holland Noord en het Ontwikkelingsbedrijf.	3.1
We versterken het (maatschappelijk) rendement van onze havens.	- We actualiseren onze (huur)contracten met Stadshavens en maken prestatieafspraken.	2.3
	- We geven invulling aan het accounthouderschap. We stellen periodieke contactmomenten in met de havens.	2.3
	- We onderzoeken de mogelijkheden om het gebruik van de havens te verbreden.	2.3
	- We stellen een uitvoeringsplan op voor het versterken van de toeristische en recreatieve voorzieningen en leggen afspraken hierin vast.	2.3

2.4.2 Beleidsindicatoren

Hieronder vindt u de verplichte set aan beleidsindicatoren die horen bij programma 3. We gebruiken deze indicatoren waar nodig om ons beleid bij te sturen. De gegevens komen van www.waarstaatjegemeente.nl, daar vindt u ook achtergrondinformatie over de beleidsindicatoren.

Beleidsindicatoren (wettelijk verplicht)	Medemblik	Weinig stedelijke gemeenten
Openbare orde en veiligheid		
<i>Verwijzingen Halt (per 1.000 jongeren, 2021)</i>	4	6
<i>Winkeldiefstallen (per 1.000 inwoners, 2021)</i>	0,7	0,7
<i>Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners, 2021)</i>	3,2	2,7
<i>Diefstallen uit woning (per 1.000 inwoners, 2021)</i>	0,7	1,1
<i>Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte (per 1.000 inwoners, 2021)</i>	5,2	4,4
Wonen en bouwen		
<i>Gemiddelde WOZ waarde (€ 1.000, 2021)</i>	290,0	286,0
<i>Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen, 2021)</i>	5,9	8,4
<i>Demografische druk (%, 2022)</i>	77,9	79,8
<i>Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€, 2022)</i>	800,0	Geen data
<i>Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€, 2022)</i>	905,0	Geen data
Economie		
<i>Functiemenging (verhouding banen en woningen) (%, 2021)</i>	51,6	50,2
<i>Vestigingen van bedrijven (1.000 inwoners van 15 - 64 jaar, 2021)</i>	168,6	164,7
Milieubeheer		
<i>Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner, 2019)</i>	133,0	121,0
<i>Hernieuwbare elektriciteit (%, 2020)</i>	40,6	Geen data

De opgenomen cijfers zijn de meest actueel beschikbare cijfers die er zijn.

2.4.3 Wat mag het kosten?

Het volgende overzicht laat de totale baten en lasten van dit programma zien.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Totale baten	23.765	30.547	16.598	16.609	16.623	16.639
Totale lasten	-41.685	-35.309	-39.161	-38.839	-39.013	-38.964
Totaal	-17.921	-4.762	-22.563	-22.229	-22.389	-22.325

Voor de analyse van de verschillen 2022-2023 verwijzen we u naar de [Financiële begroting](#). Het overzicht [Taakvelden 2023 - 2026](#) laat de onder dit programma vallende taakvelden zien.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente. We gaan in deze paragraaf in op de lokale heffingen en lichten het kwijscheldingsbeleid toe.

Bij de vaststelling van de Kadernota 2023 besloot de Raad dat:

- De opbrengsten van belastingen en heffingen met 3,0 % worden geïndexeerd.
- Als we uitgaven niet verder kunnen terugbrengen, kijken we ook naar het niveau van de inkomsten.
- Trendmatig verhogen, tenzij de financiële positie van de gemeente vraagt om een gesprek hierover.

We leggen de raad in december 2022 ons voorstel voor aanpassing van de belastingverordeningen 2023 voor.

3.1.1 Belastingen

Belastingen zijn algemene dekkingsmiddelen waarvan de gemeente zelf bepaalt waarvoor ze worden gebruikt. Dit zijn de onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting, waterverblijfs-, verblijfs- en forensenbelasting.

Onroerende zaakbelastingen

Deze belasting heffen we van iedere eigenaar of gebruiker van een woning of bedrijf.

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) stellen we van alle onroerende zaken jaarlijks de waarde vast. De WOZ-waarde vormt de grondslag voor de tariefbepaling van de onroerende zaakbelasting (OZB). In de belastingverordeningen 2023 worden de tarieven voor 2023 opgenomen.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengsten zien.

In de raming houden we rekening met de extra opbrengst voor het ondernemersfonds.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2021	2022	2023
Eigenaar niet-woning	1.763	2.050	3.165
Eigenaar woning	4.739	5.810	8.922
Gebruiker niet-woning	1.251	1.477	2.268
Totaal	7.753	9.337	14.356

De opbrengst OZB stijgt in 2023 met meer dan 3,0%. Dit komt door:

- De overdracht van de wegen van het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier aan de gemeente (+ € 1.621.000)
- Het amendement 'Laat sport en cultuur niet in de steek' dat is aangenomen bij de vaststelling van de Programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 (+ € 168.000)
- Het Amendement 'Behoud topsport in de gemeente Medemblik' dat is aangenomen bij de vaststelling van de Programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 (+ € 168.000)
- De voorgestelde verhoging van de OZB die is opgenomen in het Coalitieakkoord Gemeente Medemblik 2022-2026 (zie [Coalitieakkoord](#)) (+ € 2.723.000)

Hondenbelasting

Deze belasting heffen we van iedere houder van een hond of een kennel. Jaarlijks controleren we 1/3 van het adressenbestand. Na drie jaar volgt een controle van de hele gemeente. Zo kunnen we de juistheid van de belastingplicht blijven garanderen.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien. De raad vindt het belangrijk dat deze opbrengst ten goede komt aan honden en hondenbezitters.

Bedragen * € 1.000,-

	2021	2022	2023
Hondenbelasting	206	232	238
Totaal	206	232	238

De opbrengst hondenbelasting stijgt in 2023 met 3,0%.

WATERVERBLIJFS-, VERBLIJFS- EN FORENSENBELASTING

We heffen deze belastingen van personen die niet in de gemeente zijn ingeschreven, maar hier wel verblijven. Daardoor dragen zij bij in de kosten van gemeentelijke voorzieningen.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

Bedragen * € 1.000,-

	2021	2022	2023
Forensen	169	239	247
Verblijf	472	933	973
Waterverblijf	175	240	236
Totaal	816	1.413	1.456

De opbrengst waterverblijfs-, verblijfs- en forensenbelasting stijgt in 2023 met 3,0 %.

3.1.2 Heffingen

Heffingen zijn rechten waar gemeentelijke diensten tegenover staan. Per heffingssoort geven we een korte omschrijving. Ook geven we inzicht in de opbrengsten en uitgaven die we in 2023 verwachten.

De opbrengst van de heffing mag niet meer bedragen dan de kosten die we hiervoor maken. Per heffing geven we ook inzicht in de kostendekkendheid. Hieruit blijkt hoe dit uitgangspunt doorwerkt in de tarieven. We verwijzen u verder naar de [Berekening kostendekkendheid](#).

Afvalstoffenheffing

HVC verzorgt voor de gemeente Medemblik de inzameling en verwerking van het huishoudelijke afval. HVC brengt de kosten bij ons in rekening. Via de afvalstoffenheffing brengen we vervolgens deze kosten in rekening bij onze inwoners. De afvalstoffenheffing heeft afzonderlijke tarieven (vast en variabel) voor een éénpersoonshuishouden en voor een meerpersoonshuishouden. Het zijn kostendekkende tarieven.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2021	2022	2023
Afvalstoffenheffing	5.894	6.519	6.889
Totaal	5.894	6.519	6.889

De opbrengst afvalstoffenheffing stijgt in 2023 met meer dan 3,0 %. Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 besloot de raad dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend moet zijn. De berekening kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing vindt u [hier](#).

Rioolheffing

Eigenaren van eigendommen die zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering dragen bij in de kosten daarvan. Hiermee betalen we de kosten van de inzameling en het transport van afvalwater, bedrijfsafvalwater en hemelwater en de zuivering daarvan. De rioolheffing is een kostendekkend tarief.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2021	2022	2023
Riool eigenaar woning	3.958	3.781	3.894
Riool eigenaar niet-woning	524	512	527
Totaal	4.482	4.293	4.421

De opbrengst rioolheffing stijgt in 2023 met 3,0 %. De berekening kostendekkendheid van de rioolheffing vindt u [hier](#).

Lijkbezorging

Deze rechten heffen we voor het dekken van de kosten van onderhoud van graven in onze gemeente. Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2021	2022	2023
Begrafenisrechten	17	19	19
Leges en afkoopsommen	333	331	444
Totaal	350	350	463

De opbrengst begrafenisrechten stijgt in 2023 met 3,0%.

De opbrengst leges en afkoopsommen stijgt in 2023 met meer dan 3,0%. Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 besloot de raad om de kostendekkendheid van lijkbezorging te verhogen. De berekening kostendekkendheid van lijkbezorging vindt u [hier](#).

Leges

Met deze rechten brengen we de kosten van gemeentelijke diensten in rekening. Deze diensten verlenen we op aanvraag. Voorbeelden van deze diensten zijn vergunningverlening en afgifte paspoort en rijbewijs. Ook hier is sprake van kostendekkende tarieven.

Onderstaand overzicht laat de begrote opbrengst zien.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2021	2022	2023
Leges	2.648	2.033	2.083
Totaal	2.648	2.033	2.083

De berekening kostendekkendheid van de leges vindt u [hier](#).

Berekeningen kostendekkendheid

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de lijkbezorging. Het overzicht daarna geeft inzicht in de kostendekkendheid van de leges.

*Bedragen * € 1.000,-*

	Directe kosten	Overhead	BTW	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
Afvalstoffenheffing	-5.648	-159	-1.082	6.889	100%
Rioolheffing	-3.477	-378	-566	4.421	100%
Lijkbezorging	-435	-201	-	463	73%

Kostendekkendheid van de leges

Bedragen * € 1,-

	Directe Kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Titel 1 - Algemene dienstverlening					
Hoofdstuk 1 - Burgerlijke stand	-29.527	-45.202	-29.514	96.772	93%
Hoofdstuk 2 - Reisdocumenten	-83.025	-66.435	-37.083	184.268	99%
Hoofdstuk 3 - Rijbewijzen	-43.837	-78.909	-55.577	172.322	97%
Hoofdstuk 4 - Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	-	-25.602	-17.987	41.730	96%
Hoofdstuk 9 - Overige bestuurszaken	-24.541	-5.323	-3.753	31.331	93%
Hoofdstuk 12- Leegstandswet	-	-751	-529	1.417	111%
Hoofdstuk 16 - Kansspelen	-	-232	-164	393	99%
Hoofdstuk 18 - Kabels en leidingen	-	-63.810	-31.861	114.611	120%
Hoofdstuk 19 - Verkeer en vervoer	-	-37.606	-11.852	27.959	57%
Totaal titel 1	-180.930	-323.870	-188.320	670.803	97%
Titel 2 - Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen					
Hoofdstuk 2 - Vooroverleg / beoordeling conceptaanvraag	-	-57.672	-40.621	87.740	89%
Hoofdstuk 3 - Omgevingsvergunningen	-294.928	-616.611	-432.786	1.290.640	96%
Hoofdstuk 7 - Wijzigen omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	-	-348	-245	413	70%
Totaal titel 2	-294.928	-674.631	-473.652	1.378.793	96%
Titel 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Hoofdstuk 1 - Horeca	-	-9.771	-6.881	14.803	89%
Hoofdstuk 2 - Organiseren evenementen of markten	-	-44.686	-31.475	13.318	17%
Hoofdstuk 7 - In deze titel niet benoemde vergunningen of ontheffingen	-	-3.087	-2.174	5.102	97%
Totaal titel 3	-	-57.544	-40.530	33.223	34%
Totaal	-475.858	-1.056.045	-702.502	2.082.819	93%

3.1.3 Kwijtschelding

Inwoners met een laag inkomen betalen onder bepaalde voorwaarden geen belasting. Dat kan ook voor een deel zijn. Inwoners kunnen vermindering of kwijtschelding van belastingbetaling aanvragen voor onroerende zaakbelasting, hondenbelasting (eerste hond), rioolheffing en afvalstoffenheffing.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2021	2022	2023
Kwijtscheldingen	-188	-213	-213
Totaal	-188	-213	-213

3.1.4 Totaaloverzicht

Hieronder vindt u een totaaloverzicht van de geraamde opbrengsten 2023:

*Bedragen * € 1.000,-*

	2021	2022	2023
Eigenaar woning	4.739	5.810	8.922
Eigenaar niet-woning	1.763	2.050	3.165
Gebruiker niet-woning	1.251	1.477	2.268
Hondenbelasting	206	232	238
Forensen	169	239	247
Verblijf	472	933	973
Waterverblijf	175	240	236
Afvalstoffenheffing	5.894	6.519	6.889
Riool eigenaar woning	3.958	3.781	3.894
Riool eigenaar niet-woning	524	512	527
Leges en afkoopsommen	333	331	444
Begrafenisrechten	17	19	19
Leges	2.648	2.033	2.083
Totaal	22.148	24.177	29.906

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Een risico is een kans op een nadelige gebeurtenis die geld kost. Om risico's op te kunnen vangen heeft de gemeente middelen nodig. Het weerstandsvermogen is een getal dat aangeeft of de gemeente genoeg middelen beschikbaar heeft om de risico's op te vangen wanneer ze zich voordoen. In dit hoofdstuk gaan we in op de zaken die het weerstandsvermogen bepalen. Ook staan in deze paragraaf financiële kengetallen. Deze geven een indicatie over onze financiële positie.

3.2.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio geeft aan of de gemeente over voldoende middelen en mogelijkheden beschikt om financiële risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid.

In deze paragraaf staan ook de financiële kengetallen, deze geven een indicatie over onze financiële positie.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. de beschikbare weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. de benodigde weerstandscapaciteit, zijnde alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Voor beleidsinformatie wordt verwezen naar de nota '[Risicomanagementbeleid 2015-2018](#)'.

Het beleid moet geactualiseerd worden. We zijn bezig met het uitvoeren van de actualisatie en leggen dit in december 2022 aan de raad ter goedkeuring voor.

De ratio van het weerstandsvermogen komt afgerond per 1 januari 2023 uit op 1,0. De raad heeft bepaald dat deze ratio tussen de 1,0 en 1,4 moet liggen. Dit houdt in dat de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende zou moeten zijn om de financiële risico's op te kunnen vangen.

In onderstaande tabel zien we de ontwikkeling van het weerstandsvermogen.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Beschikbare weerstandscapaciteit	31.161	29.297	31.192	26.156	21.475	19.376
Benodigde weerstandscapaciteit	19.336	22.813	28.363	29.795	28.091	20.162
Weerstandvermogen	1,6	1,3	1,1	0,9	0,8	1,0

3.2.2 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende bestanddelen:

*Bedragen * € 1.000,-*

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	27.810	25.760	27.582	22.960	17.584	18.437
Onbenutte belastingcapaciteit	3.351	3.537	3.610	3.196	3.891	939
Beschikbare weerstandscapaciteit	31.161	29.297	31.192	26.156	21.475	19.376

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen de belastingcapaciteit en de opbrengsten OZB die we begroten. De belastingcapaciteit wordt jaarlijks door het CBS vastgesteld op basis van de WOZ waarde van de woningen en niet-woningen in de gemeente. In 2023 begroten we flink hogere OZB opbrengsten waardoor de onbenutte belastingcapaciteit fors daalt. Per saldo daalt de beschikbare weerstandscapaciteit naar verwachting verder, ondanks dat we geen verdere daling van de algemene reserve zien. De daling van de beschikbare weerstandscapaciteit is een trend die al langere tijd zichtbaar is.

3.2.3 Benodigde weerstandscapaciteit

We inventariseerden alle risico's. Met behulp van een risicosimulatie maken we een berekening van de mogelijke financiële gevolgen van deze risico's. Uit deze berekening blijkt dat het totale risico € 20,1 miljoen is, dit is de benodigde weerstandscapaciteit.

3.2.4 Overzicht risico's

In onderstaande tabel wordt de risico top 10 weergegeven en kort toegelicht. Wanneer er dekking is voor deze risico's dan geven we dit aan. In de berekening van de weerstandsvermogen nemen we alleen de risico's mee, die ten laste komen van de algemene reserve.

Bedragen * € 1.000,-

	Kans	Minimale omvang	Maximale omvang	Reserve
A. <i>Verhoogde eisen basisregistraties</i> De kwaliteit van het beheer van de basisregistraties is onvoldoende. De eisen gaan omhoog. Hierdoor voldoen we wellicht niet aan de wettelijke eisen en negatieve oordelen van inspecties en audits van externe toezichthouders.	Hoog	500	3.000	Algemeen
B. <i>Informatieveiligheid</i> Ongewenste toegang van buiten in de informatiesystemen van onze organisatie.	Hoog	500	2.500	Algemeen
C. <i>Blijvende toename van zorgkosten/WMO</i> De uitgaven in het sociaal domein kennen landelijk en in Medemblik een stijgende lijn. Er is een risico dat de stijging van de uitgaven hoger is dan begroot.	Midden	500	1.100	Algemeen
D. <i>Garantstelling HVC</i> Aandeelhouders van HVC staan garant voor leningen die HVC is aangegaan.	Laag	500	10.000	Algemeen
E. <i>Inflatie / CAO correctie</i> In de begroting is rekening gehouden met 3% prijs indexatie en 3,3% loonindexatie. De werkelijke inflatie lijkt veel hoger.	Hoog	250	500	Algemeen
F. <i>Verblijfsbelasting arbeidsmigranten</i> We hebben nog niet alle bedden in beeld. Hierdoor kunnen we niet alle bedden aanslaan waarop de begrote ontvangsten zijn gebaseerd.	Hoog	250	500	Algemeen
G. <i>Faciliterend grondbeleid</i> Risico op hogere kosten om afgesproken werkzaamheden voor lopende projecten te verrichten.	Midden	250	500	Algemeen
H. <i>Onverbindende belastingverordeningen</i> Door verkeerde ingangsdatum of geen (tijdig) besluit raad.	Laag	500	3.000	Algemeen

I. <i>Krapte op de arbeidsmarkt</i>	Hoog	100	250	Algemeen
We kunnen niet voor alle functies de juiste kwaliteit vinden. Hierdoor risico op grotere belasting huidige formatie, vertraging van werkzaamheden of beperkte dienstverlening.				
J. <i>Informatiehuishouding niet op orde</i>	Hoog	100	250	Algemeen
Documenten en andere informatie worden niet altijd goed herleidbaar vastgelegd waardoor wellicht niet altijd wordt voldaan aan de wet.				

De risico's van de verbonden partijen maken onderdeel uit van onze risico inventarisatie. Deze risico's zijn niet binnen deze opsomming zichtbaar maar wel terug te vinden in de paragraaf [Verbonden partijen](#).

Toelichting

Ten opzichte van de jaarrekening 2021 zijn er nieuwe risico's opgenomen. Hieronder een toelichting van de risico's die wij bij u onder de aandacht willen brengen.

Inflatie / CAO correctie

Zoals aangekondigd in de kadernota 2023 die door u is vastgesteld op 14 juli 2022 anticiperen wij met het opnemen van dit risico op de ontwikkelingen in de wereld die ook van invloed kunnen zijn op de gemeentelijke begroting. U kunt denken aan geplande investeringen en inkopen die door prijsstijgingen hoger kunnen uitvallen en aan toekomstige financieringen die we wellicht niet meer tegen de gunstige rentes van de afgelopen jaren kunnen afsluiten.

In de begroting is rekening gehouden met 3% prijs indexatie en 3,3% loonindexatie. Dit is gebaseerd op de index die we jaarlijks gebruiken. De werkelijke inflatie lijkt zich op een hoger niveau te ontwikkelen. We kunnen niet voorspellen of deze trend doorzet of niet. Zodoende kunnen we nu niet beoordelen hoe realistisch de genoemde opgenomen indexatie percentages hierboven zijn.

Niet realiseren bezuiniging personeelskosten

In de begroting is, conform het coalitieakkoord, een forse investering in de organisatie verwerkt. De verwachting is dat de middelen niet direct vanaf de start van het boekjaar volledig besteed worden, onder meer door de moeilijke arbeidsmarkt. Voor 2023 is daarom een incidentele besparing op de groei van het personeelsbudget opgenomen. Het risico bestaat dat we deze niet geheel realiseren, bijvoorbeeld omdat we succesvoller zijn met het vervullen van vacatures dan verwacht.

Huisvesting - gemeentehuis

We hebben een verkenning uitgevoerd van de verschillende huisvestingsscenario's. We voeren in 2023 een haalbaarheidsonderzoek hiervoor uit. We verwachten na het haalbaarheidsonderzoek in 2023 specifiek inzicht te hebben in de benodigde aanpassingen en middelen die hiervoor nodig zijn.

Stijging ratio weerstandvermogen

De raad heeft bepaald dat de ratio weerstandsvermogen, de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit tussen de 1,0 en 1,4 moet liggen. Dit doen we door enerzijds risico's te beheersen en te beperken en anderzijds door de reserve positie op peil te houden. Dit laatste kan door ongebruikte bestemmingsreserves op te heffen en door positieve jaarresultaten in de algemene reserve te storten.

Het weerstandsvermogen is gestegen tot de afgesproken bodem van 1,0. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de benodigde weerstandscapaciteit. Dit wordt onder andere veroorzaakt door:

- Het risico Corona is niet meer opgenomen. In de afgelopen jaren hebben we gezien dat het Rijk de gemaakte kosten bijna volledig heeft gecompenseerd. Voor eventuele toekomstige situaties gaan we hier ook vanuit;
- De uitgaven van de zorgkosten/WMO worden steeds beter ingeschat. Er zijn extra middelen opgenomen in de begroting en het risico is naar beneden bijgesteld;
- Het risico dat we lopen in verband met de garantstelling voor HVC hebben we lager ingeschat.

Stille reserves

Bij de totstandkoming van de programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 stellen we vast dat er onderzoek nodig is ten aanzien van de waardering van de stille reserves om de aanbeveling van de rekenkamercommissie te kunnen uitvoeren. Wij zijn er zonder onderzoek niet van overtuigd dat er materiële stille reserves zijn die moeten worden meegenomen. Deze moeten binnen redelijke termijn liquide kunnen worden gemaakt om dit mee te nemen. Dit onderzoek plannen we in 2023.

3.2.5 Financiële kengetallen

	Norm	werkelijk 2021	begroot 2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	90-130%	15%	18%	13%	16%	14%	14%
Gecorrigeerde netto schuldquote	90-130%	11%	15%	11%	14%	12%	11%
Solvabiliteitsratio	20-50%	38%	39%	43%	43%	46%	45%
Grondexploitatie	20-35%	3%	5%	3%	3%	3%	3%
Structurele exploitatieruimte	Begr = 0%	3%	0%	1%	3%	5%	0%
Belastingcapaciteit	95-105%	99%	105%	113%	113%	113%	113%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

We beoordeelden de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot onze financiële positie. Daarnaast zetten we de kengetallen af tegen de normen die de raad hiervoor heeft vastgesteld.

Netto schuldquote en gecorrigeerde netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van het totaal van de baten. We ontvangen in 2022 een bijdrage van de netto-ontvangende gemeenten in verband met de overdracht van de wegen van het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier (HHNK). Hiermee stijgt ons saldo van liquide middelen. Met dit geld kunnen we de komende jaren in onze financieringsbehoefte voorzien. Daarnaast nemen onze langlopende schulden de komende jaren af door de aflossing van leningen. Hierdoor zal onze netto schuldquote na 2024 geleidelijk afnemen. We berekenen de gecorrigeerde netto schuldquote door onze schuldenlast te verminderen met alle door ons verstrekte leningen. We lenen een steeds kleiner deel van onze opgenomen geldleningen door aan derden. Dit verkleint het verschil met de netto schuldquote. De waarde van beide de netto schuldquotes blijft ruimschoots onder onze norm.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin we in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. We voegen de bijdrage die we in 2022 ontvangen van de netto-ontvangende gemeenten in verband met de overdracht van de wegen van het HHNK toe aan onze (bestemmings)reserves. Hierdoor stijgt ons eigen vermogen. Daarnaast wordt ons eigen vermogen tot 2026 versterkt door positieve begrotingsresultaten. Dit heeft een positief effect op onze solvabiliteit. We zetten onze reserves de komende jaren echter ook weer in om een deel van onze lasten te dekken. De solvabiliteitsratio bevindt zich nog steeds binnen onze norm. Dit laat zien dat we een gemeente zijn met een gezonde solvabiliteit.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot onze grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. De verhouding tussen de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie en het totaal saldo van baten blijft ruimschoots onder onze norm. Onze afhankelijkheid van de opbrengsten van onze bouwgronden blijft beperkt.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde in onze gemeente zich verhouden tot de landelijk gemiddelde woonlasten van een gezin. De onroerende zaakbelasting stijgt in 2023 in verband met de overdracht van de wegen van het HHNK. Dit gaat gepaard met een verlaging van de wegenheffing als onderdeel van de waterschapsbelasting. Ook zijn er bij de vaststelling van de begroting 2022 twee amendementen aangenomen die leiden tot een verhoging van de onroerende zaakbelasting en zijn er in het coalitieakkoord afspraken gemaakt om de onroerende zaakbelasting verder te verhogen. Daarnaast is bij de vaststelling van de begroting 2022 besloten dat de afvalstoffenheffing en de rioolheffing 100% kostendekkend moeten zijn. Dit heeft gevolgen voor de hoogte van de belastingcapaciteit van onze gemeente. De belastingcapaciteit komt hierdoor hoger uit dan onze norm. Een toelichting op de hoogte van de lokale heffingen is te vinden in de paragraaf [Lokale heffingen](#).

Structurele exploitatieruimte

In de structurele exploitatieruimte komt tot uitdrukking of we over voldoende structurele baten beschikken om onze structurele lasten te dekken. Tot 2026 is onze structurele exploitatieruimte positief. De structurele baten zijn dan dus hoger dan de structurele lasten. In 2026 komt de structurele exploitatieruimte uit op (afgerond) -0,5%.

Onderstaande tabel toont de cijfermatige ontwikkeling van het structureel resultaat in de jaren 2023 tot en met 2026. De tabel laat zien dat het structureel resultaat tot 2026 verbetert. In 2026 daalt het structureel resultaat tot -€ 591.000. De totstandkoming van het begrotingsresultaat is terug te vinden in het hoofdstuk [Financiële begroting](#).

Bedragen * € 1.000,-	Norm	werkelijk 2021	begroot 2022	2023	2024	2025	2026
Lasten (exclusief reserves):							
Structureel		-117.844	-109.145	-123.239	-122.542	-121.540	-121.351
Incidenteel		-5.437	-833	-2.119	-1.022	-655	-497
Baten (exclusief reserves):							
Structureel		120.304	108.879	122.815	124.942	126.370	119.451
Incidenteel		558	13.516	500	-	-	-
Toevoegingen aan reserves:							
Structureel		-55	-42	-294	-381	-381	-381
Incidenteel		-3.067	-13.516	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves:							
Structureel		1.015	743	1.797	1.763	1.725	1.690
Incidenteel		7.958	206	555	147	63	133
Structureel resultaat	Begr = € 0	3.420	435	1.078	3.782	6.174	-591

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen is een verzamelnaam voor investeringen die we hebben gedaan, onder meer in de openbare ruimte. Denk daarbij aan wegen, groen, bruggen, riolering en waterwegen. Na aanleg is het belangrijk dat we deze kapitaalgoederen onderhouden en dat kost geld.

Het beheer en onderhoud is belangrijk omdat dit direct van invloed is op de aantrekkelijkheid, de bruikbaarheid en de veiligheid van de leef- en werkomgeving. Ook is het belangrijk vanuit financieel oogpunt. Slecht onderhoud leidt op termijn tot extra kosten. Dan zijn eerder dure reconstructies, groot onderhoud of vervangingen nodig.

De prijsstijging van Grond-, Weg-, en Waterbouw, energie en materiaal is niet meegenomen in de begroting.

Onze werkwijze voor de aanpak van het beheer hebben we vastgelegd in de ['Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte \(IBOR\)'](#).

3.3.1 Wegen

We zorgen voor veilige en bereikbare wegen. Om dit te bereiken beheren we de wegen, bermen, verhardingen en het straatmeubilair:

We beheren ruim 200 km wegen. Dit is ruim 2,0 miljoen m² verharding, bestaande uit ongeveer 75 km asfalt en 125 km elementenverharding. We beheren 2.679 verkeersborden, 2.103 straatnaamborden, 42 komborden, 563 onderborden, 154 bushalteborden, 47 laadpaal borden, 2.438 verkeerspalen, 32 bewegwijzeringsmasten en 43 objectpalen.

Ook beheren we 80.163 m¹ belijning en 3.903 m² figuratie.

Daarnaast voorzien we ook in parkeervoorzieningen. Deze beheren we niet alleen maar hieraan stellen we ook eisen bij nieuwe ontwikkelingen. Zo worden de benodigde parkeervoorzieningen vastgesteld door middel van de nota ['Parkeernormen Medemblik'](#).

Bij groot onderhoud en de aanleg van nieuwe wegen wordt bekeken of de inrichting aan de eisen van Duurzaam Veilig voldoet. Dit zijn eisen die landelijk gelden, door hier aan te voldoen ontstaat er een eenduidige inrichting.

In de raad van 10 juni 2021 is besloten om per 1 januari 2023 de wegen van het Hoogheemraadschap over te nemen. Op dit moment worden er stappen ondernomen om de organisatie klaar te maken voor het beheer van deze wegen.

3.3.2 Groen

Openbaar groen is onder meer belangrijk voor wateropslag, klimaat, ecologie en recreatie. We maken in ons groenbeheer onderscheid in de groene omgeving en de bomen. We onderhouden het groen volgens het [Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte \(IBOR\)](#). Dat betekent dat we:

- 390 hectare groen beheren. Dat groen bestaat uit heesters, rozen, vaste planten, bos, bosplantsoen, gazons en bermen;
- 23.728 bomen beheren. We hebben deze ingedeeld in lei-, knot en normale bomen. We maken onderscheid in standplaatsen: bomen in verharding, in beplanting of in gras.

3.3.3 Meubilair

In de openbare ruimte onderscheiden we verschillende soorten meubilair: openbare verlichting, straatmeubilair, parkmeubilair en speeltoestellen. We beheren:

- Ruim 12.500 lantaarnpalen. Ruim 30% daarvan is voorzien van LED verlichting. Ongeveer de helft van de lantaarnpalen is aangesloten op een eigen kabelnetwerk dat bestaat uit 110 voedingskasten en ruim 250 km kabel. De andere helft van de verlichting is rechtstreeks aangesloten op laagspanningskabels van netbeheerder Liander en wordt eveneens gevoed door 110 voedingspunten;
- 483 banken, 33 picknicksets, 624 afvalbakken, 19 slimme afvalbakken, 99 bloembakken, 46 dispensers en 28 aanplakportalen;
- 904 speeltoestellen, 8.551m² valondergrond en 10.339m² speelondergrond.

3.3.4 Kunstwerken

Onder kunstwerken verstaan we civieltechnische bouwwerken, zoals vaste en beweegbare bruggen, schutsluizen, havens, duikers, kade- / oeverconstructies, steigers en stuwen / boot inlaatplaatsen. We hebben:

- 291 bruggen in beheer, waarvan 3 beweegbare bruggen. Daarnaast beheren we "de Westerhavensluis", dit is één van de twee schutsluizen in de vaarweg tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer;
- 330 duikers in beheer. Het onderhoud voeren we gelijktijdig uit met het baggeren van de watergangen;
- 2.700 m¹ kademuur en 5.400 m¹ damwand in beheer;
- 30 steigers;
- 26 stuwen; per 01-01-2023 worden de stuwen overgedragen aan het Hoogheemraadschap in het kader van Overdracht Stedelijk Water;
- 11 botenhellingen.

3.3.5 Water

Onder water verstaan we sloten, vaarten, kanalen en havens. Voor het onderhoud maken we onderscheid in watergangen en havens. We hebben:

- 90 km watergangen met een oppervlakte van 50 ha in onderhoud volgens de eisen van het Hoogheemraadschap. Ook verwerken we verplicht de bagger uit 43 km waterschapssloten; Per 01-01-2023 worden ca. 85 km sloot overgedragen aan het Hoogheemraadschap. Er blijft dan 5 km watergang bij de gemeente. Dit in het kader van Overdracht Stedelijk Water. Het Hoogheemraadschap is vanaf 01-01-2023 verantwoordelijk voor het onderhoud van deze sloten. Tegelijkertijd krijgt de gemeente zo'n 180 km aan wegsloten van het Hoogheemraadschap. Dit in het kader van Overdracht Wegen.
- In totaal heeft de gemeente dan ca. 185 km aan sloten te onderhouden vanaf 01-01-2023.
- de vaarweg die bestaat uit de havens van Medemblik en het Overlekerkanaal in beheer. Deze vaarweg vormt de verbinding tussen het IJsselmeer en de Wieringermeer. Het totale wateroppervlak van de havens is 15 ha;
 - 45 km beschoeiing en circa 65 km natuurlijke oevers in onderhoud.

3.3.6 Riolering

We beheren en onderhouden circa 360 km riolering, 125 rioolgemalen, 560 minigemalen, 18.500 straatkolken en 18.500 huisaansluitingen. De belangrijkste functies van de riolering zijn zorgen voor volksgezondheid, droge voeten en de bescherming van het milieu. Het beleid is vastgelegd in het '[Gemeentelijk Rioleringsplan](#)'. Klimaatadaptatie - aanpassen van de bebouwde omgeving aan een veranderend klimaat - heeft een toenemende invloed op de riolering.

We maken binnen de riolering grofweg onderscheid tussen:

- Vrijverval riolering.
Deze bestaat uit stelsels van buizen en putten waarin het afvalwater wordt opgevangen. Rioolgemalen zorgen voor transport van afvalwater richting de rioolwaterzuivering. Stelsels die voor schoon hemelwater zijn aangelegd transporteren dit meestal direct naar open water;
- Mechanische riolering.
Deze bestaat uit stelsels van kleine gemaaltjes en leidingen onder druk. Het ligt in gebieden waar aanleg van vrijverval riolering niet doelmatig is. De gemaaltjes transporteren het afvalwater richting de rioolwaterzuivering;
- Drainage.
Deze bestaat uit een stelsel van waterdoorlatende buizen. Het ligt op plaatsen waar de grondwaterstand anders te dicht bij de oppervlakte komt. De buizen vangen overtollig grondwater op en transporteren dit naar open water.

3.3.7 Gebouwen

We zijn eigenaar van 106 gebouwen. Daaronder bevinden zich:

- 9 kerktorens;
- 3 multifunctionele accommodaties;
- 23 scholen.

Het beheer is vastgesteld in het ['Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2017 - 2025'](#).

3.3.8 Sportvelden

We stellen sportcomplexen beschikbaar aan verschillende verenigingen. De sportvelden bestaan uit 26 natuurgrasvoetbalvelden, 10 kunstgrasvoetbalvelden, 7 handbalvelden en 1 korfbalveld. Het onderhoud voeren we uit volgens het Beheer- en Onderhoudsplan Gemeentelijke Sportvelden.

3.3.9 GRIP op Ruimtelijke Projecten

De herinrichting en het beheren van de openbare ruimte doen we niet alleen. Zo houden we rekening met de wensen van onze inwoners. We stemmen onze plannen ook af met andere partijen. Dit is noodzakelijk omdat er veel meer partijen zijn met ambities in onze Openbare Ruimte die werkzaamheden plannen in onze gemeente, zoals netbeheerders, de provincie, het Hoogheemraadschap en de woningcorporaties. Door gezamenlijk te programmeren bereiken we dat we zoveel mogelijk werkzaamheden gelijktijdig uitvoeren, alle partijen vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

Daarmee willen we het volgende bereiken:

- een duurzame inrichting van de bovengrondse Openbare Ruimte;
- een transitie van de ondergrond, die steeds meer onder druk komt;
- een efficiënte inzet van middelen, maatschappelijke kosten drukken;
- het beperken van hinder en overlast voor de inwoners.

In het strategisch planningsoverleg stemmen de organisaties de strategische meerjarenplannen af. Het vertrouwen tussen de partijen en de betrouwbaarheid van hun plannen vormen de zuurstof voor de goede samenwerking. De naderende Omgevingswet zal nog sterker beroep doen op de betrouwbaarheid en transparantie door de omslag naar van buiten naar binnen denken, vroegtijdig met plannen naar buiten treden en gelijke informatieposities te borgen voor burgers en ondernemer.

Strategisch vooruitkijken is niet vrijblijvend. Het doel is om samen verantwoordelijkheid te delen voor een gezamenlijk beeld van het volledige portfolio aan lopende projecten van alle deelnemers binnen de Openbare Ruimte van gemeente Medemblik.

Grip op de lopende projecten vraagt actieve regie op de eigen projecten van alle afdelingen en disciplines daarbinnen, naast de projecten van externen. Dit noemen we het coördinatieproces op de lopende projecten en dat is dit jaar grotendeels gerealiseerd.

Essentieel is binnen het coördinatieproces op de lopende projecten:

- het tijdig in beeld krijgen van deze projecten;
- focus leggen op het afstemmen van eenduidige tijdslijnen in de fasering;
- met afgestemde koppelmomenten om het tijdig aanhaken van alle partijen te borgen.

Dit alleen is niet voldoende, ook het monitoren of in de opvolging ook daadwerkelijk 'werk met werk gemaakt' wordt.

Het gaat hier niet om één beoogd eindresultaat maar een continu proces, waar alle partijen elkaar bij de les houden met het oog op onderling afgesproken voor hen belangrijke succes indicatoren.

3.3.10 Totaaloverzicht

Bedragen * € 1.000,-

	Wegen	Groen	Water	Kunst- werken	Meubilair	IBOR totaal	Riolering	Gebouwen
Jaar vaststelling beheerplan	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2016	2017
Beheerplan loopt tot	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2021 (*)	2021 (**)
Onderdeel Integraal Beheerplan Kapitaalgoederen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee
Kwaliteitsniveau	C (CROW)	Begraaf- plaatsen en rotondes A, overig B (CROW)	Keur (HHNK)	Conditie 3 NEN 2767	C (CROW)	B (CROW)	BRL K14020 NEN 3399 Basis- kwaliteit samen- werkings- regio West- Friesland	Conditie 3 NEN 2767
Financiële vertaling beheerplan	-1.973	-2.484	-701	-865	-580	-6.603	-677	-708
Opgenomen in de begroting 2023	-3.412	-3.323	-803	-767	-676	-8.980	-697	-733
Vervangings- investeringen in beheerplan opgenomen?	nee	nee	n.v.t.	ja	ja	ja	ja	ja
Is er sprake van uitgesteld onderhoud?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Is er een reserve aanwezig?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee
Zo ja, is de omvang van de reserve op niveau?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	n.v.t.	n.v.t.
Is er een voorziening aanwezig?	nee	nee	nee	nee	nee	nee	ja	ja
Zo ja, is de voorziening op niveau?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	ja	ja

(*) In 2022 wordt een nieuw GRP aangeboden aan de raad.

(**) Bij de vaststelling van de begroting 2022 heeft de raad de geldigheidsduur van het huidige gebouwbeheerplan verlengd.

De budgetten opgenomen in de begroting 2023 zijn hoger dan de financiële vertaling van het beheerplan. Dit komt doordat de gemeente in 2023 extra kosten maakt om onderhoud te verrichten aan wegen die worden overgenomen van het hoogheemraadschap.

Uitgesteld onderhoud

Uit de tabel blijkt dat voor een aantal kapitaalgoederen sprake is van uitgesteld onderhoud. In onze nieuwe werkwijze IBOR stemmen we voor de kapitaalgoederen integraal het onderhoud af. Dit proces vraagt meer tijd en afstemming. Daar waar het technisch mogelijk is, stellen we het onderhoud daarom uit. We streven ernaar om met de beschikbare middelen de achterstanden in te lopen. De voortgang monitoren we met periodieke inspecties.

Actuele beheerplannen

Het BBV bepaalt dat een beheerplan niet ouder mag zijn dan 5 jaar. Dit betekent dat voor deze begroting een beheerplan niet ouder mag zijn dan 2018. De beheerplannen voldoen allen aan deze norm.

3.4 Financiering

Als we voldoende geld op onze bankrekening hebben staan maakt dat de uitvoering van onze taken mogelijk. Om te zorgen voor voldoende geld zijn snelle beslissingen op de geld- en kapitaalmarkt nodig. Hier zijn strenge regels aan verbonden. Aan de beslissingen hangen financiële gevolgen. Dus besteden we tijd aan het op het juiste moment onder de juiste voorwaarden aantrekken van geld. Daarmee kunnen we onze ambities realiseren.

In deze paragraaf geven we inzicht in ons financieringsbeleid.

3.4.1 Doelstelling

Ons financieringsbeleid is voorzichtig en risicomijdend. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- ons verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten bij banken en financiële instellingen met een hoge kredietwaardigheid;
- beheersen van financiële risico's zoals renterisico, liquiditeitsrisico en kredietrisico;
- minimaliseren van de te betalen rentekosten en bankkosten.

Ons financieringsbeleid hebben we vastgelegd in het ['Treasurystatuut'](#).

3.4.2 Rente- en financieringsbeleid

Per 1 juli 2022 is de ECB gestopt met het opkopen van obligaties en heeft zowel in juli als in september de rente verhoogd. Het tijdperk van de negatieve rente is daarmee ten einde gekomen.

Per 1 januari 2023 gaan de wegen van het Hoogheemraadschap over naar gemeente Medemblik. We ontvangen hiervoor een eenmalige ondersteuning van € 13,5 miljoen die is bedoeld voor 12 jaar. Deze ondersteuning wordt toegevoegd aan de reserve kapitaalgoederen. Vanuit deze reserve worden de uitgaven voor de jaren 2023 tot en met 2034 gedekt. Door deze eenmalige ontvangst verwachten we geen financieringsbehoefte in 2023.

3.4.3 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is door het Rijk ingevoerd om risico's te beperken bij het aantrekken van geld. De limiet bepaalt in hoeverre we tekorten op de bank mogen aanvullen met kortlopend geld. Dit percentage is 8,5%. Uitgaande van een begrotingssaldo (exclusief reserves) van € 123.315.000 is de kasgeldlimiet in 2023 € 10.482.000.

3.4.4 Renterisiconorm

Deze norm is door het Rijk ingevoerd. Het voorkomt dat gemeenten gelijktijdig teveel leningen gaan herfinancieren. Vooral bij een stijgende rente loopt de gemeente dan risico. De renterisiconorm berekenen we als percentage van het begrotingstotaal. Dit percentage is 20%. De renterisiconorm komt in 2023 uit op € 24.663.000.

Het volgende overzicht laat zien hoe de renterisiconorm uitwerkt binnen de huidige leningportefeuille van onze gemeente:

*Bedragen * € 1.000,-*

	2023	2024	2025	2026
Stand leningen per 1 januari ¹	23.806	21.656	21.478	19.447
Nieuwe leningen	-	1.900	-	693
Reguliere aflossingen	-2.150	-2.078	-2.031	-2.034
Vervroegde aflossingen	-	-	-	-
Stand leningen per 31 december	21.656	21.478	19.447	18.106

¹Op januari 2023 hebben we van onze leningenportefeuille € 1.252.000 doorgeleend. Het gaat om € 460.000 aan Het Grootslag en € 792.000 aan De Omring. Op deze laatste lening zit een hypothecaire zekerheidstelling.

In het volgende overzicht wordt het risico van renteherzieningen en herfinanciering van onze geldleningen berekend.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2023	2024	2025	2026
Renteherziening op vaste schuld	-328	-450	-	-
Te betalen reguliere aflossingen	-2.150	-2.078	-2.031	-2.034
Te ontvangen reguliere aflossingen	174	175	176	177
Totaal renterisico	-2.304	-2.353	-1.855	-1.857

Het renterisico van € 2.304.000 in 2023 blijft ruim binnen de maximale norm van € 24.663.000. We verwachten dat dit de komende jaren zo blijft.

Om de ontwikkeling van de schulden per inwoner inzichtelijk te maken berekenen we de netto schuld per inwoner. Hierbij gaan we uit van 45.464 inwoners op peildatum 1 januari 2023.*

*Bedragen * € 1,-*

	2023	2024	2025	2026
Netto schuld per inwoner	476	472	428	398

*Bron: Meicirculaire 2022

3.4.5 Renteberekening

Het Besluit begroting en verantwoording stelt ons verplicht om een renteberekening op te nemen. Het volgende overzicht geeft inzicht in de rentelasten, de wijze van toerekening en het renteresultaat.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2023
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	-221
Externe rentebaten	157
Subtotaal	-64
Rente doorberekend aan grondexploitatie	39
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-25
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	377
Renteresultaat op taakveld Treasury	352

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Inleiding

In deze paragraaf geven we inzicht in de ontwikkelingen van de gemeentelijke organisatie. Veranderingen in het primair proces vragen om aanpassingen in de bedrijfsvoering. We ervaren steeds meer de gevolgen van ontwikkelingen in wetgeving, digitalisering, besluitvorming raad en rijk. Wij informeerden u hierover in de kadernota en in de aanbiedingsbrief.

3.5.2 Organisatieontwikkeling

Er wordt in deze begroting fors geïnvesteerd in de organisatie en in de ontwikkeling van de medewerkers. Met als doel een sterke en toekomstgerichte organisatie met een flexibele en betrouwbare dienstverlening naar inwoners, ondernemers en bestuur.

Dit vraagt een structuuraanpassing waarbij meer ruimte en verantwoordelijkheid wordt gegeven aan de teamleiders en medewerkers. Een kleiner MT dat zich richt op de strategische vraagstukken op de midden- en met name lange termijn én programma's aanstuurt.

De motivatie om de structuur aan te passen is onderdeel van een veel bredere investering in de organisatie. De veranderingen in de samenleving maken het noodzakelijk dat de overheid adequaat, flexibel en professioneel inspeelt op alle veranderingen. Op landelijk niveau wordt onder meer gesproken over de "grote verbouwing", de noodzaak weer vertrouwen te kweken bij de bevolking en de verscherping van de sociale vraagstukken. Die vraagstukken geven aanleiding om te investeren in een sterkere organisatie; ook in Medemblik. We hebben daarom niet alleen het voornemen om de structuur van de ambtelijke top aan te passen, maar ook te investeren in extra menskracht (zie begrotingsaanvragen 2023) en arbeidsvoorwaarden. Maar ook door aandacht te geven aan de samenwerkingscultuur tussen ambtelijke organisatie en College & Raad en de wervings- en opleidingskracht voor nieuw personeel (gezien de arbeidsmarkt). De aanpassing van de structuur vinden wij het beste antwoord op een ontwikkeling van de organisatie met minder hiërarchie, minder management en meer uitdaging en verantwoordelijkheid bij medewerkers. In de begroting 2023 is in grote lijnen voor de organisatie drie verbeterlagen opgenomen:

- Een aantal minimaal noodzakelijke versterkingen om de basis weer op orde te krijgen
- Uitbreidingen op het terrein van "Omgevingsrecht" zodat we weer voldoen aan de minimale voorwaarden zoals de provinciaal toezichthouder die heeft geformuleerd.
- Een aantal minimale verbeteringen op het terrein van informatieveiligheid en het tegengaan van cybercriminaliteit.

3.5.3 Personeel

Cao Gemeenten

Op 1 januari 2023 loopt de Cao Gemeenten af. De onderhandelingen voor de nieuwe Cao Gemeenten 2023 starten half september met als doel voor het einde van 2022 een nieuwe Cao af te sluiten.

Actualisatie functiehuis

Er is sinds 2011 geen algehele onderhoudsronde van het functiehuis geweest. Functiebeschrijvingen en -waarderingen zijn niet up-to-date, wat mede van invloed is op onze positie op de arbeidsmarkt. Een actualisatie van het functiehuis is noodzakelijk; we hebben een budget voor actualisatie van het functiehuis aangevraagd in de begroting 2023. De verwachting is dat we dit in het eerste half jaar afronden.

Werving

Het aantal vacatures binnen de decentrale overheid stijgt nog steeds. De gemeente Medemblik heeft, rekening houdend met natuurlijk verloop, pensionering én de arbeidsmarkt doorlopend te maken met (moeilijk invulbare) vacatures. Het is belangrijk om Medemblik als aantrekkelijke werkgever in de markt te zetten om zo kwalitatief goede respons op vacatures te genereren. Daarnaast is het noodzakelijk dat bij interesse in Medemblik de arbeidsvoorwaarden concurrerend zijn. En dat instrumenten om medewerkers te binden aan onze organisatie worden ontwikkeld. In 2022 is de werkenbij-pagina gelanceerd en hebben we een recruiter die andere, effectievere, wervingsstrategieën toepast. Hier gaan we in 2023 mee door. We starten een gerichte professionele wervingscampagne met twee pijlers, namelijk; omzetten externe inhuur naar vast en naast de reguliere werving invullen van extra aangevraagde capaciteit binnen onze organisatie.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor onze organisatie ligt rond de 5%. Het landelijk gemiddelde van gemeenten van gelijke grootte was in 2021 4,5%. Van het verzuim is ongeveer 4% langer verzuim dat vanwege continuïteit van bedrijfsvoering vervangen moet worden. Het ziektevervangingsbudget is nu 3,8% van de loonsom door een incidentele verhoging die is vastgesteld in de lenenota 2022. Voorheen beschikte wij over 1,9% van de loonsom voor het ziektevervangingsbudget. In de begroting die nu voorligt wordt de incidentele verhoging gevraagd om te zetten naar een structurele verhoging. Voor volledige vervanging van langer verzuim is nu onvoldoende budget beschikbaar. Het effect dat inhuur duurder is dan vaste invullen vergroot dit verschil.

De aanbesteding arbodienst is gestart met als doel het aangaan van een raamovereenkomst met één partij in het kader van Arbodienstverlening voor de periode 1 januari 2023 t/m 31 december 2024 (met optie tot verlenging van het contract voor twee maal 1 jaar). Uitgangspunt voor de dienstverlening is een intensieve en vertrouwelijke samenwerking waarbij in geval van verzuim vanaf dag 1 de re-integratie een zichtbare vorm heeft. Gesprekken en advies gaan over 'wat er nog wel kan'.

3.5.4 Indicatoren

Op een aantal manieren meten we de kwaliteit van onze bedrijfsvoering:

- we doen mee met de landelijke benchmark Vensters voor Bedrijfsvoering (VVB). Met deze benchmark vergelijken we onze bedrijfsvoering met andere overheden. Daaruit halen we onze leerpunten. Ons doel is om het beter te doen dan de benchmark;
- we meten onze telefonische bereikbaarheid. Niet alleen van het algemene nummer maar ook van de diensten waar het meest over wordt gebeld;
- we doen tevredenheidsonderzoek naar de dienstverlening aan de balie;
- we meten de effectiviteit van onze dienstverlening en klantloyaliteit.

We verwijzen u verder naar de [beleidsindicatoren](#) van programma 1. Hier zijn enkele indicatoren uit de VVB opgenomen.

3.5.5 Externe factoren

Wet Rechtmatigheid

Met ingang van 1 januari 2023 wordt de rechtmatigheidsverantwoording van kracht. Dit betekent dat het college aan de raad verantwoordt in welke mate er financieel rechtmatig gehandeld is. Een toelichting bij de rechtmatigheidsverantwoording wordt opgenomen bij de jaarstukken in deze paragraaf. De financiële verordening schrijft voor dat de volgende toelichtingen, voor zover van toepassing, opgenomen worden in deze paragraaf bij de jaarstukken:

- Een toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.
- Een toelichting op begrotingsoverschrijdingen als bedoeld in artikel 5.4 van de financiële verordening.

- Indien de normen uit de gids proportionaliteit (inzake inkoop- en aanbestedingen) veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn een toelichting op de onderliggende oorzaken en ingezette verbetermogelijkheden.
- Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen worden toegelicht.
- Een toelichting op geconstateerde fraude door eigen medewerkers.

Corona

De dreiging van de coronapandemie lijkt ver weg bij het schrijven van deze paragraaf. In tegenstelling tot de jaren 2020 en 2021 gaan wij er vooralsnog vanuit dat corona geen grote impact meer zal hebben op onze dienstverlening of organisatie. Wij zijn beter toegerust op een mogelijke consequenties bij een grote uitbraak.

Oorlog in Oekraïne

Na de uitbraak van de oorlog in Oekraïne op 24 februari 2022 vingen wij binnen de gemeente Medemblik op 2 maart 2022 de eerste Oekraïense vluchtelingen op. Wij stelden een crisorganisatie in met externe expertise om uitvoering te geven aan de opdracht om tijdelijke opvang te realiseren voor Oekraïense vluchtelingen. Dit deden wij door twee gemeentelijke opvanglocaties te realiseren, benodigde spullen te verkrijgen via acties onder onze inwoners en ondernemers, een betaalpassen systeem te implementeren én vooral door onze inwoners die particuliere opvang wilde bieden te informeren en te ondersteunen via ons meldpunt Oekraïne. Wij huisvesten ten tijde van het schrijven van deze programmabegroting 357 vluchtelingen, waarvan 219 in de particuliere opvang en 138 in de gemeentelijke opvanglocaties.

De oorlog is nog niet voorbij en ondanks dat wij inmiddels de crisessituatie organisatorisch hebben weten om te zetten naar een beheerssituatie en een deel van de vluchtelingen weer zijn teruggekeerd, zijn de gevolgen qua drukbelasting op de organisatie nog merkbaar. Wij gaan ervan uit dat de maatschappelijke gevolgen en de noodzaak tot externe inhuur mogelijk nog in 2023 merkbaar zijn en daarmee van invloed zijn op de begroting.

Naar aanleiding van diverse kamerbrieven gaan wij er vanuit dat de kosten die wij maken om de opvangcapaciteit te realiseren, integraal worden vergoed zoals is toegezegd door het rijk.

3.5.6 Samenwerking

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid krijgt in 2023 extra aandacht. Zoals uit onderzoek is gebleken is cybercriminaliteit en cybersecurity iets waar elke (overheids-) organisatie extra op moet inzetten. Uit het rapport van de rekenkamer is gebleken dat wij ook nog sterk moeten verbeteren op dit onderwerp. Naast technische maatregelen is bewustwording zeer belangrijk. Hier zal extra op worden ingezet. Gelijktijdig geven we verdere invulling aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid en de eisen die daaruit volgen voor zowel onze leveranciers als interne organisatie.

ICT

In DeSom-verband maken we een zogenoemde roadmap (welke projecten gaan we wel/niet doen) die aansluit op informatieplannen uit de organisatie. Ook werken we verder aan de doorontwikkeling van de Digitale Werk Omgeving.

In 2023 zullen we de Informatie-poot van de organisatie steviger neerzetten om zowel de kwaliteit hiervan verder te verbeteren als de dienstverlening richting de organisatie duidelijker vorm te geven. Informatievoorziening is de basis van goede digitale dienstverlening en het goed kunnen werken van de organisatie.

3.5.7 Privacy

Gemeente Medemblik heeft in haar dienstverlening rekening te houden met strenge regelgeving op het gebied van privacy en informatiebeveiliging. Alles wat de gemeente met persoonlijke gegevens doet moet bijvoorbeeld aantoonbaar voldoen aan de regels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Voor de omgang met politiegegevens is daar dit jaar ook de naleving van Wet politiegegevens aan toegevoegd.

De gemeente heeft in 2022 geconstateerd dat er in de afgelopen jaren een achterstand is ontstaan in de naleving van Avg. De beperkende maatregelen COVID-19 in samenhang met beperkte arbeidscapaciteit zijn hierbij debet aan de ontstane achterstand. Zodoende is - met extra capaciteit - ingezet op het inlopen van deze achterstand. Ook is gestart met de implementatie van de Wet politiegegevens. Dit ronden we in 2023 af.

De gemeente heeft met het vaststellen van het 'Privacybeleid Medemblik' uitgesproken hoe zij op organisatorisch niveau de AVG wil waarborgen. Dit doet zij door een functionaris gegevensbescherming en privacy officer aan te stellen en per afdeling een privacy medewerker aan te wijzen. Het is een uitdaging gebleken om continuïteit te borgen voor de rol van privacy officer alsmede die van de privacy medewerkers. Geëvalueerd wordt of deze structuur toekomstbestendig is.

Bij iedere organisatie komen er datalekken voor. Bij Medemblik hebben zich ook datalekken en beveiligingsincidenten voorgedaan. Ieder incident is conform wetgeving behandeld en opgelost.

Voor 2023 zet de gemeente in op het continueren van de dienstverlening op het gebied van privacy en informatiebeveiliging. Tevens wordt ingezet om het privacy bewustzijn van medewerkers aanzienlijk te verhogen. Ook geeft de gemeente prioriteit aan het juist en correct uitvoeren van de (nieuwe) Wet politiegegevens.

3.6 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Verbonden partijen voeren een publieke taak voor ons uit. In een aantal gevallen heeft het Rijk zelfs verplicht gesteld dat een verbonden partij deze taak voor ons uitvoert.

Nota verbonden partijen

Op 6 maart 2014 stelde de raad de visie over de verbonden partij vast in de '[Nota Verbonden Partijen](#)'. Deze nota bevat ook een lijst van de verbonden partijen. De raad stelde op 9 maart 2017 de notitie '[Toezicht op verbonden partijen](#)' vast. In 2019 is deze verder uitgewerkt in de notitie '[inrichting toezicht houden op verbonden partijen \(inrichten governance\)](#)'.

3.6.1 Gemeenschappelijke regelingen

1 Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland

Vestigingsplaats: Hoorn

www.regiowestfriesland.nl

De kerntaken van het OBS zijn:

- het periodiek organiseren, faciliteren en coördineren van bestuurlijke overleggen:
 - o Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden);
 - o VVRE (Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie);
 - o ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).
- het uitvoeren van een aantal daarvan afgeleide taken, zoals organisatie leerlingenvervoer en urgentiecommissie woningtoewijzing.

Onder deze regeling valt ook de samenwerking op basis van het Pact van Westfriesland. Voor 2023 zetten we ons regionaal in ieder geval in op energie (specifiek geothermie), versnellen woningbouw en innovatie van de zorg.

2 Westfries Archief

Vestigingsplaats: Hoorn

www.westfriesarchief.nl

Het Westfries Archief is het regionaal historisch centrum voor Westfriesland. Inwoners en instellingen kunnen hier terecht met historische vragen.

Het belang van het Westfries Archief is een goede (digitale) informatievoorziening, het bewaren van het cultuur erfgoed en het borgen van digitale duurzaamheid. Hiermee voldoen we aan de Archiefwet.

De kerntaken van het Westfries Archief zijn:

- het beheren, bewaren en ter beschikking stellen van de historische archieven en collecties van de aangesloten Westfriesse gemeenten;
- het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie en deze collectie beschikbaar te stellen voor een breed publiek;
- het adviseren en inspecteren van de aangesloten gemeenten op het gebied van (digitaal) duurzaam archiefbeheer;
- een kennis- en informatiecentrum zijn op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.

3 SSC DeSom

Vestigingsplaats: Wognum

www.sscdesom.nl

Het is een samenwerkingsverband op gebied van ICT beheer. De deelnemende gemeenten zijn Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik en Koggenland. Ook WerkSaam neemt ICT-diensten van DeSom af.

4 GGD Hollands Noorden

Vestigingsplaats: Alkmaar

www.ggdhollandsnoorden.nl

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners. Concreet betekent dit dat de GGD de volgende doelstellingen heeft:

- ondersteuning van gemeenten bij de realisatie en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid;
- uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van:
 - jeugd;
 - infectieziektebestrijding;
 - kwetsbare inwoner;
 - onderzoek, beleid en preventie.

5 WerkSaam Westfriesland

Vestigingsplaats: Hoorn

www.werksaamwf.nl

WerkSaam Westfriesland voert voor de zeven Westfriesse gemeenten de Participatiewet uit. Daarnaast behandelt WerkSaam de aanvragen voor inkomensvoorziening oudere arbeidsongeschikte werknemers en zelfstandigen en voor bijstandsverlening zelfstandigen. Ook pakt zij laaggeletterdheid aan. WerkSaam wil iedereen die in Westfriesland kan participeren mee laten doen, waar mogelijk, in betaald werk. De talenten van mensen en de wensen van de werkgever staan daarbij centraal. Het doel van WerkSaam is vooral passend werk te vinden voor mensen. Regulier werk waar dat kan en beschut werk waar het nodig is. En uitkeringen verstrekken aan diegenen die dat nodig hebben.

6 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Alkmaar

www.vrnhn.nl

De Veiligheidsregio is een samenwerkingsverband van zestien gemeenten en hulpverleningsdiensten in Noord-Holland Noord.

De Veiligheidsregio zorgt voor:

- verkleining van de risico's op een crisissituatie;
- goede voorbereiding op het bestrijden van incidenten;
- een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp.

Alle inzet wordt gecoördineerd vanuit een centrale organisatie waar onder andere het ambulancevervoer en de meldkamer zijn ondergebracht. Op dit moment loopt er een landelijk project om de meldkamerorganisaties te professionaliseren.

7 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Hoorn

www.odnhn.nl

De OD NHN voert de wettelijke milieutaken uit. Zij doet dit voor alle aangesloten gemeenten en de provincie Noord-Holland. Voor onze gemeente voert de OD NHN ook de bovenwettelijke taken uit.

8 Afvalbeheer Westfriesland

Vestigingsplaats: Bovenkarspel

De Westfriesse gemeenten richtten het CAW op om beleid vast te stellen over huishoudelijke en overige afvalstoffen. En om deze uit te laten voeren. Eind 2019 is de gemeenschappelijke regeling gewijzigd: de bevoegdheid op het gebied van beleid, afvalverordening en de dienstverleningsovereenkomst met HVC ligt nu weer bij de individuele gemeenten zelf. In 2021 is de naam gewijzigd in Afvalbeheer Westfriesland (ABWF). Alle aandelen van het HVC zijn in 2021 over gegaan naar de zeven Westfriesse gemeenten. Hiermee blijft alleen de voormalige stortplaats in Westwoud als formele taak bij het ABWF. Verder zal het ABWF functioneren als het afstemmingsoverleg voor beleidszaken op het gebied van afval en aandeelhouderschap HVC.

9 Recreatieschap Westfriesland

Vestigingsplaats: Stede Broec

www.recreatieschapwestfriesland.nl

Het Recreatieschap Westfriesland (RSW) behartigt de gemeentelijke belangen op het gebied van de openluchtrecreatie, natuur en landschap. Het RSW zet zich in voor een rijkere, gevarieerdere natuur. En ook voor het ontwikkelen en beheren van diverse recreatiemogelijkheden en -gebieden.

10 Archeologie West-Friesland

Vestigingsplaats: Hoorn

www.archeologiewestfriesland.nl

De archeologiedienst behartigt de Westfriesse belangen op het gebied van archeologie. Deze gemeenschappelijke regeling kent een centrumgemeenteconstructie. De gemeente Hoorn verricht de opgravingen zoals bedoeld in de Monumentenwet voor alle gemeenten. In 2018 is de regeling gewijzigd om deze in lijn te brengen met de Erfgoedwet. De gemeenten Schagen en Texel zijn hierdoor ook toegetreden.

3.6.2 Vennootschappen en coöperaties

11 Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats: Den Haag

www.bngbank.nl

De BNG functioneert als huisbankier van de Nederlandse gemeenten. De BNG verstrekt de gemeente tegen gunstige voorwaarden geld. De bank heeft een AA+ rating. Dat is de op een na hoogste rating qua zekerheid.

12 Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Vestigingsplaats: Alkmaar

www.nhn.nl

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is de uitvoeringsorganisatie van het bestuurlijk afstemmingsoverleg (BAO). Dit is een overleg tussen de gemeenten in Noord-Holland Noord en de provincie Noord Holland. OHNH bevordert de economie in Noord-Holland Noord.

13 Stadshavens Medemblik B.V.

Vestigingsplaats: Medemblik

www.stadshavensmedemblik.nl

Stadshavens B.V. beheert en exploiteert de stadshavens in de kern Medemblik. Zij draagt bij aan een goede kwaliteit van het toeristisch product en het economisch belang van de gemeente. De gemeente is enige aandeelhouder van deze B.V.

14 Alliander N.V.

Vestigingsplaats: Arnhem

www.alliander.com/nl

Medemblik heeft aandelen Alliander. De wet bepaalt dat de aandelen van netwerkbedrijven in handen van de overheid blijven. Alliander beheert het regionaal netwerk voor gas en elektriciteit. Zij levert ook de complexe energie infrastructuur. Wij ontvangen eenmaal per jaar dividend.

3.6.3 Overzichten

Totaaloverzicht

Dit overzicht geeft het bestuurlijke en financiële belang weer van de gemeente in de verbonden partijen. Ook geeft het een totaaloverzicht van de gemeentelijke bijdragen in de verbonden partijen.

Bedragen * € 1.000,-

Programma	Verbonden partij	Belang	Eigen vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Resultaat 2021	Bijdrage 2023
1	OBS	Centrumgemeente (Hoorn)	n.v.t.	n.v.t.	84	130
1	Westfries Archief	Vertegenwoordiging in het AB	469	387	66	388
1	DeSom	Vertegenwoordiging in het AB	344	4.761	150	2.038
2	GGD	Vertegenwoordiging in het AB	1.659	26.601	90	1.805
2	WerkSaam	Vertegenwoordiging in het AB	11.399	18.106	1.981	1.979
3	Veiligheidsregio	Vertegenwoordiging in het AB	7.988	38.246	3.145	2.946
3	Omgevingsdienst NHN	Vertegenwoordiging in het AB	5.978	5.326	2.112	1.444
3	Afvalbeheer Westfriesland	Vertegenwoordiging in het AB	1	2.313	-48	11
3	RSW	Vertegenwoordiging in het AB	1.860	1.669	-	285
3	Archeologie West-Friesland	Centrumgemeente (Hoorn)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	40
Subtotaal bijdrage gemeenschappelijke regelingen						11.066
1	BNG	Aandeelhouder (0,025%)	4.329.000	144.721.000	236.000	-
3	ONHN	Aandeelhouder (3,54%)	1.239	2.748	70	142
3	Stadshavens	Aandeelhouder (100%)	516	921	90	-
3	Alliander	Aandeelhouder (0,209%)	4.470.000	5.730.000	242.000	-
Subtotaal bijdragen vennootschappen en coöperaties						133
Totale bijdragen verbonden partijen						11.199

Risico's

Dit overzicht laat de risico's zien die niet zijn gedekt in de begrotingen van de verbonden partijen. Deze risico's hebben we meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen. We verwijzen u verder naar de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#).

*Bedragen * € 1.000,-*

Programma	Verbonden partij	Risico's	Risico gemeente Medemblik
3	CAW	Garantstelling HVC	15.000
<i>Totale ongedekte risico's</i>			15.000

3.7 Grondbeleid

Met ons grondbeleid leveren we een bijdrage aan de programma's en onze vier thema's in de begroting:

- we vergroten de leefbaarheid in onze kernen;
- door financiële bijdragen uit de grondopbrengsten leveren we een bijdrage aan de instandhouding van gemeentelijke gebouwen en huisvesting en daarmee de leefbaarheid in onze kernen;
- we richten de grond die we ontwikkelen duurzaam in en we stellen eisen aan de duurzaamheid van nieuwbouwwoningen;
- omwonenden en toekomstige bewoners participeren bij de inrichting van het woongebied en de samenstelling van het type woningen;
- we werken samen met ontwikkelaars en bedrijven om de inrichting van het gebied vorm te geven.

In deze paragraaf nemen we u mee in onze uitgangspunten van het grondbeleid. Ook laten we zien welke bouwgronden en bedrijventerreinen we nu exploiteren. Tenslotte geven we inzicht in de belangrijkste risico's die we lopen bij het exploiteren van de grondexploitaties.

3.7.1 Inleiding

De gemeente voert zowel actief grondbeleid als faciliterend grondbeleid. Het actieve grondbeleid is ondersteunend aan het behalen van gestelde doelen:

- Het mogelijk maken van de realisatie van (duurzame en betaalbare) woningen;
- Het duurzaam inrichten van de openbare ruimte;
- Gezamenlijk met omwonenden en toekomstige bewoners participeren bij de inrichting van het woongebied en de samenstelling van het type woningen.

De grote vraag naar woningen houdt aan. De vraag overtreft het aanbod ruimschoots. De verwachting is dat dit de komende jaren zo zal blijven.

In 2014 is de Nota Grondbeleid door de raad vastgesteld. Daarin zijn de hoofdlijnen van het te voeren grondbeleid vastgelegd. Het grondbeleid heeft betrekking op de wijze waarop de gemeente haar instrumenten van grondbeleid zo optimaal mogelijk kan inzetten, om de beleidsdoelstellingen binnen de gemeentelijke programma's te verwezenlijken. Het betreft onder andere beleidsdoeleinden op het gebied van wonen, planologie, economie, infrastructuur, natuur en recreatie.

In 2022 is begonnen met een nieuwe Nota Grondbeleid. Deze zal naar verwachting in 2023 door de raad kunnen worden vastgesteld. Hierbij worden onderstaande doelen nagestreefd:

- De raad kaders voor het te voeren grondbeleid vast laten stellen;
- Het te voeren grondbeleid aanpassen aan de actuele wet- en regelgeving;
- De uitvoeringsplannen baseren op het vastgestelde grondbeleid;
- Het creëren van duidelijkheid over grondverwerving en de uitgifte van gronden;
- Het bieden van inzicht in de wijze waarop grondprijzen tot stand komen.

Op basis van het huidige grondbeleid wordt per ontwikkelgebied bepaald wat de beste aanpak is, actief grondbeleid of facilitair grondbeleid. Deze keuze van zelf actief een project oppakken of dit aan de markt overlaten, hangt af van factoren als grondpositie, gewenste mate van sturing op de ontwikkeling, het verwachte (financiële) resultaat en de omvang van de financiële risico's.

Onze grondprijzen worden getoetst aan de lokale en regionale marktontwikkelingen. Vervolgens worden de actuele grondprijzen verwerkt in de exploitatiebegrotingen van alle plannen. Uitgangspunt is marktconform maatwerk per kern. Bij nieuwe locaties wordt de prijs van de grond door een onafhankelijke taxateur bepaald.

3.7.2 Prognose resultaten grondexploitatiecomplexen

In 2023 zullen 11 actieve grondexploitaties gevoerd worden. Er worden geen grondexploitaties afgesloten in 2023. Indien er nieuwe grondexploitaties worden geopend is de gemeenteraad als enige bevoegd daarover een besluit te nemen. Thans staan er geen nieuw te openen grondexploitaties op de rol.

In onderstaande tabel wordt per complex het verwachte jaar van afsluiting en het resultaat op eindwaarde weergegeven. Ook is weergegeven hoeveel winst is genomen en welke omvang de verliesvoorziening heeft (tot en met 2021). De verliesvoorzieningen zijn voorlopige reserveringen die gedaan worden om een verwacht negatief resultaat van een grondexploitatie af te dekken.

Bedragen * € 1,-

Project	Einddatum	Resultaat	Genomen winst	Verliesvoorziening
Gemeentewerf/ijsbaan, Abbekerk	31-12-2025	-763.878	n.v.t.	763.878
De Linten, Andijk	31-12-2027	35.055	-	n.v.t.
Asonia, Andijk	31-12-2026	466.656	-	n.v.t.
DEK terrein, Medemblik	31-12-2025	-416.506	n.v.t.	416.506
Molenblik, Medemblik	31-12-2026	-295.267	n.v.t.	294.049
Tripkouw Oost II en III, Midwoud	31-12-2024	-1.888.352	n.v.t.	1.888.352
SEW terrein, Nibbixwoud	31-12-2024	1.236.393	939.324	n.v.t.
Wilgenrak, Sijbekarspel	31-12-2026	-28.829	n.v.t.	28.829
De Tegel, Wervershoof	31-12-2025	3.080.796	-	n.v.t.
TV De Kaag, Wervershoof	31-12-2025	414.406	-	n.v.t.
Noordzijde Bloesemgaerde, Wognum	31-12-2026	-110.380	n.v.t.	109.651
Totaal		1.730.094	939.324	3.501.265

Het te verwachten resultaat van de grondexploitatiecomplexen tezamen bedraagt na actualisatie op basis van de eindwaarde € 1.730.094 (positief; meer winst dan verlies). Er is in totaal reeds € 939.324 aan winst genomen en daarnaast is er in totaal € 3.501.265 aan verliesvoorzieningen getroffen.

3.7.3 Onderbouwing verliesvoorzieningen

De verliesvoorzieningen zijn de voorlopige reserveringen die worden gedaan om een verwacht negatief resultaat van een grondexploitatie af te dekken. Bij de actualisatie van het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) bij de jaarrekening wordt deze verliesvoorziening aangepast aan het te verwachten negatieve resultaat van de betreffende grondexploitatie. Op het moment van afsluiten van de grondexploitatie wordt de verliesvoorziening omgezet in een verliesneming. De resterende boekwaarde van een complex wordt op deze manier afgeboekt.

Per 1 januari 2022 bedraagt de totale verliesvoorziening € 1.778.765. In de tabel op de volgende pagina is de opbouw van de verliesvoorziening weergegeven.

Bedragen * € 1,-

Project	Eindwaarde		Afboekingen	Verliesvoorziening per 1-1-2022
	Datum	Resultaat		
Gemeentewerf/ijsbaan, Abbekerk	31-12-2026	-763.878	-	763.878
DEK, Medemblik	31-12-2025	-416.506	-	416.506
Molenblik, Medemblik	31-12-2026	-295.267	-	294.049
Tripkouw Oost II en III, Nibbixwoud	31-12-2024	-1.888.352	1.722.500	165.852
Wilgenrak, Sijbekarspel	31-12-2026	-28.829	-	28.829
Bloesemgaarde-Noord, Wognum	31-12-2026	-110.380	-	109.651
Totaal		-3.503.212	1.722.500	1.778.765

Door aanpassingen in de fasering zijn de eindwaarden van de grondexploitaties Molenblik en Bloesemgaarde-Noord gewijzigd. Bij het MPG 2023 worden de resultaten per complex uitgebreid beschreven en uitgebreider geactualiseerd, met onder andere de aanpassingen van de parameters. Het MPG wordt gelijktijdig met de jaarrekening ter vaststelling aangeboden.

3.7.4 Onderbouwing winstnemingen

Op grond van Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de gemeente bij grondexploitatiecomplexen tussentijds winst te nemen conform de Percentage of Completion-methode (POC-methode). Het uitgangspunt van de POC-methode is de realisatie van de kosten en opbrengsten tot en met het huidige boekjaar, ten opzichte van de totale kosten en opbrengsten. In onderstaande tabel is de totale winstneming op basis van de POC-methode na actualisatie per grondexploitatiecomplex gespecificeerd.

Bedragen * € 1,-

Project	Eindwaarde		Winstneming poc-methode	
	Datum	Resultaat	Reeds genomen	Nog te nemen
De Linten, Andijk	31-12-2027	35.055	-	35.055
Asonia, Andijk	31-12-2026	466.656	-	466.656
SEW terrein, Nibbixwoud	31-12-2021	1.236.393	939.324	297.069
De Tegel, Wervershoof	31-12-2025	3.080.796	-	3.080.796
TV De Kaag, Wervershoof	31-12-2025	414.406	-	414.406
Totaal		5.233.306	939.324	4.293.982

De totale winstneming in 2023 wordt begroot op € 256.774. In onderstaande tabel wordt per grondexploitatie weergegeven in welk jaar welke winst kan worden genomen op basis van de eerder genoemde PoC-methode.

Bedragen * € 1,-

Project	Resultaat	T/m 2021	2022	2023	2024	2025	2026
De Linten, Andijk	35.055	-	4.170	1.057	5.614	7.566	9.194
Asonia, Andijk	466.656	-	-	-	367.090	49.783	49.783
SEW terrein, Nibbixwoud	1.236.393	939.324	156.459	140.609	-	-	-
De Tegel, Wervershoof	3.080.796	-	-	135	726.127	1.603.828	750.705
TV De Kaag, Wervershoof	414.406	-	-	114.971	205.705	93.729	-
Totaal	5.233.306	939.324	160.629	256.772	1.304.536	1.754.906	809.682

3.7.5 Risico's

Jaarlijks worden de mogelijke risico's geïnventariseerd en gekwalificeerd. Het betreft onder andere de risico's van kostenstijging en rentestijging. Tevens worden er specifieke risico's aan de grondexploitatiecomplexen toegekend.

Het beleid van de Provincie vormt een risico. De Provincie schrijft voor dat er geen woningen mogen worden gebouwd buiten bestaand stedelijk gebied. Alleen als kan worden aangetoond dat niet in bestaand stedelijk gebied gebouwd kan worden, maakt de Provincie een uitzondering.

De Nota Grondbeleid en het kostenverhaal dient te worden geactualiseerd, mede in het kader van de Omgevingswet. Op basis van de geactualiseerde nota's heeft de gemeente de volle beschikking over de instrumenten om het grondbeleid zo goed mogelijk tegen de laagste kosten uit te kunnen voeren.

Vanwege de hoge inflatie kunnen mogelijk niet alle winstverwachtingen worden behaald. Bij het MPG worden de grondexploitaties op basis van actuele parameters geraamd.

Eind 2021 heeft De Hoge Raad in het zogenoemde Didam-arrest bepaald dat een overheidslichaam dat een onroerende zaak (waaronder ook grond) wil verkopen, gelegenheid moet bieden aan potentiële gegadigden om mee te dingen naar deze onroerende zaak als er meerdere gegadigden zijn voor de aankoop van de desbetreffende onroerende zaak of als er redelijkerwijs te verwachten is dat er meerdere gegadigden zullen zijn. Deze verplichting vloeit voort uit het gelijkheidsbeginsel. Dit arrest heeft in meerdere grondexploitaties voor vertraging gezorgd. Mogelijk dat deze vertraging langer doorwerkt dan thans voorzien.

3.7.6 Stand reserve grondbedrijf

Om de risico's binnen de grondexploitatiecomplexen op te kunnen vangen heeft de gemeente een reserve grondbedrijf. In het verleden heeft de raad besloten dat de omvang van de reserve minimaal 20% van de totale boekwaarde moet bedragen. De totale boekwaarde per 31-12-21 bedraagt € 3.507.034. De stand van de reserve zou dan per 31-12-2021 minimaal € 701.407 moeten zijn. De stand van de reserve grondbedrijf per 1-1-2022 bedraagt € 1.742.567. De stand van de reserve per 1-1-2022 is ruim voldoende ten opzicht van de minimale omvang die de Raad in het verleden heeft vastgesteld.

4 Financiële begroting

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven we u een toelichting op de totstandkoming van de middelen in onze programmabegroting 2023-2026.

4.2 Kaders en uitgangspunten

Belangrijk uitgangspunt van deze begroting vormen de regels uit het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In dit besluit zegt het Rijk hoe we het begrotingsdocument moeten opstellen.

4.3 Actueel begrotingsresultaat 2023-2026

4.3.1 Inleiding

In onderstaand overzicht vindt u het financiële beeld 2023-2026. We stelden de begroting bij met de actuele ontwikkelingen. Daar waren de uitkomsten van de kadernota 2023 een onderdeel van. Hierna lichten we dit toe.

*Bedragen * € 1.000*

	2023	2024	2025	2026
<i>Beginstand programmabegroting 2023-2026</i>	-762	-477	108	108
1. Algemene uitkering	7.460	9.219	11.180	4.491
2. Belastingen	296	296	296	296
3. Gemeenschappelijke regeling	-408	-376	-376	-413
4. Subsidieplafond	-139	-135	-135	-135
5. Indexatie prijsgevoelige budgetten	-1.177	-1.169	-1.167	-1.167
6. Kostendekkende heffingen	271	267	269	271
7. Personeelskosten	-546	-466	-457	-435
8. Specifieke uitkering sport	71	-	-	-
9. Afschrijvingen	305	113	-14	1
10. Reserves	-31	-31	-31	-54
11. Overige	40	32	31	35
<i>Subtotaal autonome ontwikkelingen</i>	6.142	7.749	9.596	2.890
<i>Programmabegroting 2023-2026</i>	5.379	7.272	9.704	2.998

1. Algemene uitkering

2023	2024	2025	2026
7.460.000	9.219.000	11.180.000	4.491.000

De uitkomsten van de meicirculaire zorgen voor hogere inkomsten. De raad werd met een [informatienota](#) al geïnformeerd over de uitkomsten. Na het verzenden van de informatienota heeft de VNG afspraken gemaakt met het ministerie om bepaalde inkomsten binnen de algemene uitkering te 'bevriezen'. Daarmee is een groter deel van de doorrekening verzekerd. Dit gaf nieuwe inzichten in de doorrekening van de meicirculaire. Zodoende valt de uiteindelijke doorrekening positiever uit dan gecommuniceerd in de informatienota.

2. Belastingen

2023	2024	2025	2026
296.000	296.000	296.000	296.000

We indexeren de belastingopbrengst met 3,0%. Dit is conform de financiële vooruitzichten van het Centraal Plan Bureau (CPB). En conform de afspraken die we maakten in de kadernota.

3. Gemeenschappelijke regelingen

2023	2024	2025	2026
-408.000	-376.000	-376.000	-413.000

We namen de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen op in de begroting. De stijging van de bijdrage komt door de afgesproken loon- en prijsindexatie die de gemeenschappelijke regelingen mogen doorvoeren. Dit is een loon- en prijsindexatie van 2,3%.

4. Subsidieplafond

2023	2024	2025	2026
-139.000	-135.000	-135.000	-135.000

We indexeren het subsidieprogramma met 3,09%. Dit is een loon- en prijsindexatie conform de financiële vooruitzichten van het Centraal Plan Bureau (CPB). En conform de afspraken die we maakten in de kadernota.

5. Indexatie prijsgevoelige budgetten

2023	2024	2025	2026
-1.177.000	-1.169.000	-1.167.000	-1.167.000

We indexeren onze prijsgevoelige budgetten met 3,0%. Dit is conform de financiële vooruitzichten van het Centraal Plan Bureau (CPB). En conform de afspraken die we maakten in de kadernota.

6. Kostendeckende heffingen

2023	2024	2025	2026
271.000	267.000	269.000	271.000

Bij de programmabegroting 2022 is besloten om de riool- en afvalstoffenheffing 100% kostendeckend te maken. Dat betekent dat we alle kosten die we maken voor riolering en afval toerekenen en in rekening brengen bij de gebruikers. Dit levert in de begroting een voordeel op.

7. Personeelskosten

2023	2024	2025	2026
-546.000	-466.000	-457.000	-435.000

De onderhandelingen voor een nieuwe CAO zijn bij het opstellen van deze begroting in de voorbereidende fase. Zodoende is er nog geen zicht op de financiële uitkomsten. Daarom houden we rekening met de vooruitzichten die het CPB ziet voor loonontwikkeling. Dit is conform de afspraken die we maakten in de kadernota.

8. Specifieke uitkering sport

2023	2024	2025	2026
71.000	-	-	-

De regeling specifieke uitkering stimulering sport blijft in ieder geval tot en met 2023 in stand. Daarom nemen we in 2023 hiervoor een inkomst op in de begroting. Op basis van evaluaties besluit het ministerie of de regeling wordt verlengd na 2023.

9. Afschrijvingen

2023	2024	2025	2026
305.000	113.000	-14.000	1.000

We actualiseerden de afschrijvingslasten in de begroting. De voordelen in 2023 en 2024 komen voort uit een actualisatie van de verwachte oplevering van bestaande projecten. We namen voor deze projecten al afschrijvingslasten op in 2023 en 2024. Ons beleid is dat we starten met afschrijven vanaf het eerste volledige jaar na afronding. Doordat de projecten later worden afgerond is het niet nodig om de afschrijvingslasten in 2023 en 2024 op te nemen voor deze projecten.

10. Reserves

2023	2024	2025	2026
-31.000	-31.000	-31.000	-54.000

We actualiseerden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Tot 2022 zetten we de reserve personeel in voor het dekken van specifieke personeelskosten. Deze personeelskosten hebben we vanaf 2023 niet meer. Het niet meer inzetten van deze reserve zorgt voor een lagere inkomst in de begroting.

11. Overige

2023	2024	2025	2026
40.000	32.000	31.000	35.000

Dit betreffen kleine overige aanpassingen.

4.3.2 Afspraken jeugdzorg meerjarenraming

Vanuit het rijk en de provincie zijn meerjarige inzichten gedeeld voor jeugdzorg.

Bedragen * € 1.000

	2023	2024	2025	2026
--	------	------	------	------

Programmabegroting 2023-2026	5.379	7.272	9.704	2.998
-------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

12. Aanpassing extra middelen voor jeugdzorg		523	-402	-614
--	--	-----	------	------

13. Besparing jeugdzorg		200	1.100	1.100
-------------------------	--	-----	-------	-------

Subtotaal sociaal domein		723	698	486
---------------------------------	--	------------	------------	------------

Programmabegroting 2023-2026	5.379	7.995	10.402	3.484
-------------------------------------	--------------	--------------	---------------	--------------

12. Aanpassing extra middelen voor jeugdzorg

2023	2024	2025	2026
-	523.000	-402.000	-614.000

In de programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2026 namen we een structurele extra inkomstenpost (stelpost) op. Deze stelpost namen we op na afspraken die het rijk, de provincies en de VNG maakten naar aanleiding van de Hervormingsagenda Jeugd.

Dit jaar zijn nadere afspraken gemaakt. Dit zorgt voor een bijstelling van de stelpost.

13. Besparing jeugdzorg

2023	2024	2025	2026
-	200.000	1.100.000	1.100.000

Het kabinet heeft besloten tot het realiseren van een aanvullende besparing voor jeugdzorg. Het rijk gaat de besparing invullen met (wettelijke) maatregelen. Het rijk draagt het risico in het geval deze maatregelen geen, niet volledig of niet tijdig tot besparing leidt.

4.3.3 Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord zijn afspraken gemaakt over deze bestuursperiode. In dit onderdeel laten we de financiële vertaling hiervan zien.

Bedragen * € 1.000

	2023	2024	2025	2026
--	------	------	------	------

Programmabegroting 2023-2026	5.379	7.995	10.402	3.484
-------------------------------------	--------------	--------------	---------------	--------------

14. Noodzakelijke investeringen organisatie	-2.856	-2.536	-2.536	-2.536
15. Verhoging OZB	2.723	2.723	2.723	2.723
16. Omgevingsrecht (IBT)	-1.403	-1.283	-1.223	-1.115
17. Organisatie en bestuurskracht	-20	-10	-10	-10
18. Integraal huisvestingsplan	-223	-135	-216	-305
Subtotaal coalitieakkoord	-1.779	-1.241	-1.262	-1.243

Programmabegroting 2023-2026	3.600	6.754	9.140	2.241
-------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

14. Noodzakelijke investeringen organisatie

2023	2024	2025	2026
-2.856.000	-2.536.000	-2.536.000	-2.536.000

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken hebben we een stevige ambtelijke organisatie nodig die met plezier werkt voor de gemeenschappen in Medemblik. We brengen de organisatie op sterkte en zorgen voor moderne arbeidsvoorwaarden.

15. Verhoging OZB

2023	2024	2025	2026
2.723.000	2.723.000	2.723.000	2.723.000

We creëren meer financiële ruimte door verhoging van de OZB. De verhoging van 30% op basis van de inkomsten van 2022 levert structureel € 2.723.000 op.

16. Omgevingsrecht (IBT)

2023	2024	2025	2026
-1.403.000	-1.283.000	-1.223.000	-1.115.000

We investeren in het omgevingsrecht (vergunningverlening, toezicht, handhaving). Het maken van bestemmingsplannen, beoordelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen en de juiste registratie daarvan zijn kerntaken van de gemeente. Het gaat hier om basisregistraties van de gemeente en daarvan zijn ook instanties, inwoners en ondernemers afhankelijk. Dat is ook de reden waarom de provincie een toezichthoudende verantwoordelijkheid heeft voor deze taak. De afgelopen 3 jaren heeft Medemblik een negatieve beoordeling gekregen op deze wettelijke taak. Het is dus hoog tijd deze op orde te brengen.

17. Organisatie en bestuurskracht

2023	2024	2025	2026
-20.000	-10.000	-10.000	-10.000

We maken een plan van aanpak om de bestuurskracht te vergroten. Uitvoering geven aan dat plan is essentieel om bestuurlijk sterk te worden en te blijven.

18. Integraal huisvestingsprogramma

2023	2024	2025	2026
-223.000	-135.000	-216.000	-305.000

We gaan 3 scholen in de kern Medemblik (ver)nieuwbouwen. Tijdens de uitvoering van dit project zijn de schoolgebouwen niet beschikbaar om scholen te huisvesten. Daarom is er geld nodig voor de tijdelijke huisvesting van deze scholen. In het overzicht [‘Investerings’](#) staan de benodigde (extra) investeringsbedragen.

In overleg met de schoolbesturen, stellen we de geplande (ver)nieuwbouw van de Bangert in Andijk en de Werenfridus in Wervershoof uit. Met de vrijvallende afschrijvingslasten kunnen we een groot deel van de kosten voor het project in Medemblik dekken. We ramen we de investeringsbedragen af in het overzicht [‘Investerings’](#).

4.3.4 Nieuw beleid 2023-2026 - niet uitstelbaar

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de voorstellen nieuw beleid die ‘niet uitstelbaar’ zijn. Voorbeelden van niet uitstelbare zaken zijn wettelijke verplichtingen of verplichtingen die we hebben door een raadsbesluit.

Bedragen * € 1.000

	2023	2024	2025	2026
Programmabegroting 2023-2026	3.600	6.754	9.140	2.241
19. Accommodaties en voorzieningen	-260	-410	-410	-110
20. Dienstverlening	-100	-68	-68	-68
21. Duurzaamheid	-50	-	-	-
22. Economische zaken	-	-	-	-
23. Informatieveiligheid	-446	-446	-446	-396
24. Onderwijs	6	6	6	6
25. Openbare ruimte (IBOR)	-40	-32	-48	-71
26. Organisatie (formatie)	-271	-150	-120	-120
27. Organisatie (overig)	-166	-148		
28. Ruimtelijke ontwikkeling	-30	-30	-30	-30
29. Sociaal domein	-2.039	-1.643	-1.469	-1.466
30. Sport	-	-	-	-
31. Toezicht en veiligheid	-122	-122	-122	-137
Subtotaal nieuw beleid - niet uitstelbaar	-3.518	-3.042	-2.707	-2.391
Programmabegroting 2023-2026	82	3.712	6.434	-150

19. Accommodaties en voorzieningen

2023	2024	2025	2026
-260.000	-410.000	-410.000	-110.000

We werken verder aan een lange termijnstrategie voor de gemeentelijke accommodaties. Dit doen we binnen het lange termijn accommodatiebeleid (LTA). In 2023 is incidenteel geld beschikbaar voor uitvoering hiervan. Om het beleid goed vast te leggen hebben we meer geld nodig. Voor de jaren 2024 en 2025 gaat het om € 300.000.

Met dit geld gaan we in 2023 en 2024 de uitvoeringsplannen opstellen met de samenwerkingspartners. Vervolgens werken we vanaf 2025 de keuzes uit voor overdracht van verantwoordelijkheden en ondersteuning van accommodaties.

In de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 is besloten om vanaf 2023 structureel € 100.000 te besparen op accommodaties voor de lange termijn. Omdat er nu nog geen beleid is vastgesteld stellen we voor om de besparing vooralsnog terug te draaien.

In september 2020 heeft de raad besloten om de gymzaal aan de Sportlaan in Wognum nog 2 jaar in stand te houden. Momenteel worden verschillende scenario's uitgewerkt over de toekomst van de gymzaal. 1 van de scenario's is de overname van de gymzaal door de verenigingen die gebruik maken van deze zaal. Dit past ook binnen de kaders van het LTA. We plannen om vanaf 2025 accommodaties over te dragen. Tot en met 2024 is er jaarlijks € 10.000 nodig om de gymzaal open te houden.

In het overzicht '[Investeringskrediet](#)' staat € 200.000 investeringskrediet voor de groene inrichting van park de Put. Deze investering schrijven we in 20 jaar af (€ 10.000 afschrijving per jaar vanaf 2025). Een goede inrichting is nodig om de functies (recreatie en ontmoetingsplek) van het park te behouden. Het verwijderen van de Japanse duizendknoop was de eerste stap. Met dit geld gaan we aan de slag met de inrichting van het park. Het gaat dan om:

- Terugplaatsen van de speeltoestellen
- De kinderboerderij
- Herstellen hekwerk
- Beschoeiing
- Toegangspoort

20. Dienstverlening

2023	2024	2025	2026
-100.000	-68.000	-68.000	-68.000

Binnen de basisregistraties is het een wettelijke taak om mutaties te signaleren en goed te verwerken. We hebben de afgelopen jaren geen mutatiesignalering uitgevoerd op de gegevens. We willen dit structureel oplossen. Dit kost € 30.000 per jaar.

Het Kadaster levert ons gegevens die wij nodig hebben voor diverse processen en applicaties in de organisatie. Vanaf 2023 worden we verplicht om op een andere systematiek over te stappen. De overstap kost structureel € 15.000 en in het eerste jaar hebben we € 5.000 implementatiekosten.

In juli 2022 is de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer in werking getreden. Deze Wet verplicht overheden om digitale kanalen voor burgers en ondernemers aan te wijzen voor het doen van zaken. Wij willen hiervoor [Omnichannel](#) inzetten.

Wij gebruiken software met verschillende modules voor onze burgerzaken. Vanaf 2023 start een vijfjarig contract. We hebben structureel € 20.000 nodig om de noodzakelijke modules aan te schaffen.

21. Duurzaamheid

2023	2024	2025	2026
-50.000	-	-	-

De gemeente heeft de taak om haar (maatschappelijk) vastgoed te verduurzamen. Uitgangspunt is dat al ons vastgoed in 2025 energieneutraal is. We hanteren de volgende kaders:

- Verduurzaming van ons vastgoed vindt op 'natuurlijke momenten' plaats. Dit betekent dat we verduurzamen als er vervangingen, onderhoud of renovaties gepland zijn.
- De investering verdient zich binnen de afschrijftermijn terug. Als dit niet het geval is maken we een integrale afweging tussen verschillende maatregelen. Voor accommodaties die niet van de gemeente zijn kijken we naar mogelijkheden om te ondersteunen.
- Het rijk gaat uit van aardgasvrije wijken in 2050. Voor ons vastgoed gaan we uit van de ['Transitievisie Warmte'](#) die op 17 december 2020 is vastgesteld.

We maken een plan hoe we uitvoering gaan geven aan deze opgave. Daarbij kijken we ook naar hoe andere gemeenten het verduurzamen van vastgoed oppakken. De kosten voor het opstellen van het plan bedragen € 50.000. We stellen voor om dit te dekken uit de reserve duurzaamheid.

Het aantal elektrische voertuigen stijgt. Hierdoor is er steeds meer vraag naar elektrische laadpalen. Indien iemand geen mogelijkheid heeft om op eigen terrein een laadpaalvoorziening te installeren zijn wij verplicht een laadpaal in de openbare ruimte te plaatsen. Door de toenemende vraag willen we ons laadpalenbeleid actualiseren. We verwachten dat dit € 50.000 kost. Daarnaast is ook budget nodig om de komende 3 jaar (2023 tot en met 2025) laadpalen te plaatsen. Hiervoor is jaarlijks € 50.000 nodig. Met de aanleg van elektrische laadpalen wordt een bijdrage geleverd aan het behalen van (inter)nationale doelen om emissie loos te rijden. Daarom stellen we voor om de plaatsingskosten te dekken uit de reserve duurzaamheid.

22. Economische zaken

2023	2024	2025	2026
-	-	-	-

We ondersteunen de OTW-subsidieaanvraag (Ondersteuning Toekomstbestendige Werklocaties) van de Ondernemers Federatie Medemblik (OFM). Hiermee wordt verduurzaming van de bedrijventerreinen binnen de gemeente gerealiseerd. We gaan cofinanciering verzorgen van maximaal € 25.000 van de OTW-subsidieaanvraag bij provincie Noord-Holland. Dit doen we voor de jaren 2023 en 2024. We stellen voor om deze uitgaven te dekken uit de reserve lokale economie.

23. Informatieveiligheid

2023	2024	2025	2026
-446.000	-446.000	-446.000	-396.000

Om te voldoen aan de wettelijk verplichte taak in het kader van informatieveiligheid moeten we investeringen doen.

Medemblik voldoet op dit moment niet aan de [Baseline Informatiebeveiliging Overheid \(BIO\)](#). Om te voldoen aan de BIO moeten we de volgende functies binnen de organisatie hebben:

- CISO (Chief Information Security Officer) en ISO (Informatie Security Officer). De aanstelling van een CISO is een voorwaarde om de implementatie en uitvoering van de informatieveiligheid binnen de organisatie uit te voeren en te beheersen. De ISO draagt zorg voor het bewustzijn binnen de organisatie en volgen van de adviezen van de [IBD](#) en de VNG.
- Privacyfunctionaris. We hebben uitbreiding van deze bestaande functie nodig.
- Projectleider ICT. Vanwege de ontwikkelingen binnen de omgevingsrecht en veiligheid is een projectleider ICT noodzakelijk.

We moeten ook verouderde software vervangen. Vanwege de veiligheid dienen systemen met regelmaat verbeterd, of vervangen, te worden. Dit brengt incidentele kosten mee. Bijvoorbeeld voor een aanbesteding of implementatiekosten. We verwachten de komende 3 jaar (2023 tot en met 2025) hiervoor € 50.000 nodig te hebben.

24. Onderwijs

2023	2024	2025	2026
6.000	6.000	6.000	6.000

We ontvangen een jaarlijkse vergoeding voor het onderhoud van de buitenruimte van de St. Jozefschool in Zwaagdijk-Oost. Deze opbrengst van € 11.000 stond nog niet structureel in de begroting.

Volgens het Integraal Huisvestingsplan (IHP) zijn we verplicht om elke 2 jaar een leerlingprognose te doen. Wij hebben geen software en kennis in huis om dit te doen. Daarom besteden we dit uit. Hiervoor is structureel € 5.000 nodig.

25. Openbare ruimte (IBOR)

2023	2024	2025	2026
-40.000	-32.000	-48.000	-71.000

In het overzicht '[Investeringskredieten](#)' staan diverse investeringskredieten voor investeringen in de buitenruimte. Het gaat om de volgende projecten:

- Achterstallig bomenonderhoud: We dienen als gemeente te voldoen aan onze zorgplicht ten aanzien van bomenbeheer. We moeten Boom Veiligheids Controles (BVC) uit te voeren. Voor het inlopen van achterstallig bomenbeheer is vervangingskrediet nodig (voor elk jaar tot en met 2025 € 100.000). We schrijven deze investering in 20 jaar af. De inzichten die we opdoen nemen we mee in het nog op te stellen bomenbeheerplan.
- Begraafplaats Oostwoud: We moeten de paden op, en rondom, de begraafplaats vervangen. De investering bedraagt € 40.000.
- Westerbegraafplaats Andijk: We voldoen niet aan de wettelijke verplichting van grondwaterhuishouding. We passen dit aan en voeren gelijktijdig groot onderhoud uit en vervangen de verharding van de toegangsweg. Deze investering van € 440.000 schrijven we in 25 jaar af.
- Uitbreiding begraafplaats Zorgvliet Medemblik: We verwachten in 2024 een tekort aan begraafplekken op deze begraafplaats. We gaan de velden D, H en I inrichten met groen en leggen paden aan zodat we weer voldoende ruimte hebben. De investering van € 80.000 schrijven we in 25 jaar af.
- Reconstructie wandelpaden park Benningbroek en Abbekerk: De wandelpaden in de parken in Abbekerk en Benningbroek zijn slecht en voldoen niet aan ons onderhoudsniveau. We willen de verharding vervangen door onderhoudsvriendelijkere en voordeligere verharding. Deze investering bedraagt € 150.000.
- Verduurzaming verlichtingsareaal: We hebben de ambitie om samen met de Westfriese gemeenten in 2040 energieneutraal te zijn. Om deze ambitie te realiseren is een grootschalige energiebesparing nodig. Binnen de openbare verlichting zijn mogelijkheden. Tot nu toe hebben we 25% van de openbare verlichting voorziening van LED-verlichting. We willen dit tot 2030 uitbreiden tot 100%. Met de overgang naar LED verwachten we een forse energiebesparing. Ten opzichte van de huidige lichtbronnen is dit wel 70%. De investering loopt tot en met 2030. Voor 2023 hebben we een bedrag nodig van € 268.000. we schrijven de investeringen in 20 jaar af. We dekken de afschrijvingslasten door de besparing op energie en inzet van ons duurzaamheidsbudget.
- Vervanging kademuren Westeinde Opperdoes: De kademuur Westeinde-Opperdoes is aan het einde van zijn levensduur. De vervanging kost € 375.000 en we schrijven dit bedrag in 40 jaar af.
- Overname boekwaarden wegenoverdracht Hoogheemraadschap: in 2023 vindt de wegenoverdracht plaats van het Hoogheemraadschap naar de gemeente. Bij deze overdracht nemen we ook investeringen van het Hoogheemraadschap over die nog een boekwaarde hebben. In de doorrekening hebben we hier rekening mee gehouden. Het verstrekken van het investeringskrediet is een raadsbevoegdheid. Het benodigde investeringskrediet bedraagt € 700.000. De over te nemen investeringen hebben verschillende afschrijftermijnen.

Om te voldoen aan de Arboretgeving hebben onze medewerkers veiligheidskleding (schoenen, jassen, helmen, brillen etc.) nodig. Het huidige budget is niet meer toereikend. We hebben structureel € 25.000 nodig om veilige kleding te kopen.

Voor het beheren van de openbare ruimte gebruiken we verschillende softwarepakketten. Om ons werk goed te kunnen doen hebben we een aantal uitbreidingen nodig. Dit kost € 15.000. Met deze uitbreidingen kunnen we ons werk beter plannen en meer integraal werken.

In augustus 2022 is de raad met een informatienota geïnformeerd over de voortgang van de wegenoverdracht. In deze informatienota is aangegeven dat de businesscase is opnieuw is berekend. Ten opzichte van de eerste doorrekening zien we een verhoging van de uitgaven van € 55.000. Dit verwerken we in deze begroting. In de businesscase zit een structurele toevoeging aan de reserve kapitaalgoederen. We dekken deze hogere lasten door de structurele toevoeging te verlagen.

26. Organisatie (formatie)

2023	2024	2025	2026
-271.000	-150.000	-120.000	-120.000

Onder [punt 14](#) staan middelen voor noodzakelijke investeringen in de organisatie. Er zijn nog een aantal investeringen in de organisatie nodig:

- Uitbreiding infrastructuur elektriciteit: Het elektriciteitsnetwerk knelt. Ook in onze gemeente ervaren we hier gevolgen van:
 - Op zonnige dagen kunnen inwoners hun duurzaam opgewekte energie niet kwijt op het energienet.
 - Ondernemers krijgen geen nieuwe grootverbruik aansluitingen bij uitbreiding of nieuwe vestigingen.
 - Woningbouwprojecten kunnen onvoldoende worden gerealiseerd.
 - Nieuwe projecten voor grootschalige opwek van energie kunnen geen doorgang vinden.
 De provincie richtte de Taskforce energie-infrastructuur op. Daarin werken provincie, de betrokken netbeheerders en gemeenten samen op om de belangrijkste knelpunten in het elektriciteitsnetwerk aan te pakken. De netbeheerders stelde een netstructuurvisie op voor Westfriesland. Hieruit blijkt dat er 2 nieuwe onderstations moeten komen in de gemeente. Het traject van voorbereiding is langdurig en vraagt ook inzet van de gemeente. We zijn nog in gesprek met de netbeheerders wat er precies van ons verwacht wordt.
- Verblijfsbelasting: De raad heeft het beleid huisvesting buitenlandse werknemers vastgesteld. Hier staat ook de verplichting tot het heffen van verblijfsbelasting van arbeidsmigranten. De werkzaamheden vergen meer inzet. Met deze extra inzet geven we uitvoering aan het beleid en de bijbehorende werkzaamheden.
- Regionale samenwerking huisvesting buitenlandse werknemers: We pakken dit dossier regionaal op. We moeten capaciteit leveren aan de regionale werkgroep. Met de gevraagde middelen kunnen we meedoen aan de werkgroep, gezamenlijke onderzoeken en convenanten.
- Landelijke aanpak adreshouding: Op grond van de landelijke aanpak adreshouding moet de gemeente verplicht veldonderzoek doen. Hiervoor is geen capaciteit.
- Planeconomie: We betaalden de inzet van planeconomie uit de grondexploitaties voor bedrijventerreinen. Deze grondexploitaties zijn nu afgesloten, hierover rapporteerden we in de Lentenota 2022. De werkzaamheden voor planeconomie lopen door.

27. Organisatie (overig)

2023	2024	2025	2026
-166.000	-148.000	-	-

Naar aanleiding van de organisatieontwikkeling willen we een management development traject voor leidinggevend. Daarnaast willen we, aanvullend op de Westfriesland academie, voor 2 jaar een Medemblik academie vormgeven. Deze Medemblik academie investeert in medewerkers. Hiermee onderscheiden we ons als werkgever op de arbeidsmarkt; een Unique Selling Point in onze arbeidsmarktcommunicatie. Dit kost voor 2023 en 2024 € 148.000.

In 2023 willen we investeren in de kennis van ons digitale zaakstelsel met een e-learning. Hiermee geven we iedere nieuwe medewerker een goede en flexibele start in het zaakstelsel. Hiermee borgen we in de toekomst ook goede archivering wat de dienstverlening ten goede komt.

28. Ruimtelijke ontwikkeling

2023	2024	2025	2026
-30.000	-30.000	-30.000	-30.000

We hebben een vast budget nodig voor juridisch advies, taxaties en adviezen van vastgoed. We verwachten deze uitgaven (structureel € 25.000) te dekken door meeropbrengsten uit verkoop van vastgoed.

Voor gebiedsontwikkeling is goede software voor projectmanagement, planning, tijdschrijven en risicomanagement noodzakelijk. Deze software hangt samen met woningbouwrealisatie, kostenverhaal van faciliterende projecten en het managen van risico's van grondexploitaties. Deze software kost € 30.000.

Medemblik aan Zee is een woningbouwproject aan de Kop Nieuwstraat in Medemblik. We ronden het project in 2024 af. De jaarlijkse uitgaven bedragen € 25.000. In de reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties hebben we rekening gehouden met deze uitgaven. We stellen dan ook voor om deze reserve in te zetten voor de ze uitgaven.

29. Sociaal domein

2023	2024	2025	2026
-2.039.000	-1.643.000	-1.469.000	-1.466.000

Onze zorguitgaven blijven stijgen. Binnen de algemene uitkering ontvangen we extra middelen van het rijk om de stijgende kosten voor jeugdzorg te betalen. Daarnaast zijn er door de VNG en het rijk ook afspraken gemaakt over gegarandeerde besparingen voor jeugdzorg zie hiervoor ook [punt 12 en 13](#).

- Wmo: Voor de Wmo gaan we naast de inflatie van 3% uit van een stijging van 7%. Dit is een structureel bedrag van € 1.288.000. Vanaf 2025 zien we een daling in de uitgaven voor Wmo. Dit komt doordat het kabinet heeft aangegeven dat ze vanaf 2025 een eerlijkere bijdrage willen voor huishoudelijke hulp.
- Jeugdzorg: Voor de Jeugdzorg gaan we naast de inflatie van 3% uit van een stijging van 5%. Dit is een structureel bedrag van € 551.000. Daarnaast moeten we voor het budget voor PGB uitgaven € 570.000 opnemen.
- Voor de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG; voornamelijk bijstandsuitkeringen) gingen we tot deze begroting altijd uit van het worst-case scenario dat WerkSaam voor ons berekend. De afgelopen jaren zien we echter dat de realisatie dichterbij het best-case scenario ligt. Zodoende passen we de verwachting nu aan op het gemiddelde van beide scenario's. Dit zorgt voor een voordeel van € 873.000.

We stellen voor om de taakstelling van 2023, € 396.000, incidenteel niet in te vullen. In juli ontving de raad een [informatienota](#) waarin is aangegeven dat de invulling momenteel grotendeels binnen de budgetten voor preventie gevonden worden. In het coalitieakkoord is opgenomen dat preventief beleid 1 van de sporen is voor het sociaal domein. We stellen daarom voor om 2023 te gebruiken om met een andere invulling te komen van de taakstelling.

Per 1 januari 2024 moeten we voor Wmo en jeugdhulp nieuwe contracten afsluiten met zorgaanbieders. Hiervoor is beschikbare capaciteit van met name de Netwerkorganisatie Zorg in regio Westfriesland cruciaal. Het lukt moeilijk om openstaande vacatures in te vullen. Tijdelijke inhuur is een (duurdere) oplossing. Voor Medemblik betekent dit een extra incidentele last van € 80.000. We stellen voor om deze uitgaven te dekken uit de reserve sociaal domein.

Regionaal zijn afspraken gemaakt over de berekening van de eigen bijdrage voor de regiotaxi. De eigen bijdrage is gewijzigd van zones naar kilometers. De eigen bijdrage komt nu op een niveau dat vergelijkbaar is met het openbaar vervoer. Het doel is tweeledig:

1. Het transparanter en eerlijker maken van de bekostiging voor gemeenten en reizigers (1 kilometer reizen is 1 kilometer betalen).
2. De mogelijke reden om de regiotaxi te nemen in plaats van het openbaar vervoer, vanwege relatief lage kosten voor de regiotaxi, wordt weggenomen.

In dit traject zijn ook meteen de indexeringen voor 2020 tot en met 2022 meegenomen. Ook is er rekening gehouden met de tussentijdse mededeling van het Sociaal fonds Mobiliteit dat er een hoge stijging is van de NEA-index.

Voor Medemblik betekenen bovenstaande punten een stijging van de uitgaven. Dit betreft een structurele bijstelling van € 106.000.

30. Sport

2023	2024	2025	2026
-	-	-	-

Volgens ons beleid voor onderhoud sportvelden zetten we de reserve sportvelden in om het groot onderhoud te betalen. We werkten de planning bij. Per jaar voeren we groot onderhoud uit bij de volgende velden:

2023: Voetbalvelden van DESS, MOC en RKVV Zwaagdijk € 182.000.

2024: Handbalveld Sporting Andijk € 33.000.

2026: voetbalvelden FC Medemblik en MOC € 99.000.

31. Toezicht en veiligheid

2023	2024	2025	2026
-122.000	-122.000	-122.000	-137.000

Op basis van de Wet politiegegevens dienen wij voor het eerst in 2022, en vervolgens eenmaal in de 4 jaar een externe privacy audit uit te voeren. Ter voorbereiding hierop moet er jaarlijks een interne audit plaatsvinden. Dit als gevolg van de AVG waardoor de verwerking van persoonsgegevens van strafbare feiten door buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) onder een andere Europese wet valt, namelijk de EU-persoonsgegevens (Wpb). De audit heeft betrekking op de wijze waarop het verwerken van politiegegevens is georganiseerd, de maatregelen en procedures die daarop van toepassing zijn en de (ver)werking van deze maatregelen en procedures. Dit kost € 10.000 per jaar en € 25.000 in 2026, voor de uitvoering van de externe privacy audit.

We besteden de soft- en hardware aan waarmee BOA's hun toezicht en handhaving uitvoeren. Het gaat hier om speciale telefoons, mobiele printers en software waarmee we bekeuringen uitschrijven. Met deze nieuwe spullen verminderen we administratieve lasten en wordt het proces efficiënter. Dit kost structureel € 10.000.

We zetten in op toezicht van (on)vergonde prostitutie. In de gezagsdriehoek van de eenheid Noord-Holland is besloten om op eenheidsniveau het toezicht uit te voeren. De gemeenten Alkmaar, Zaanstad en Haarlem zijn aangewezen tot coördinerende gemeenten. De bijdrage voor Medemblik bedraagt € 12.000.

Het kabinet heeft de ambitie om de aanpak van mensenhandel te intensiveren. Om invulling te geven aan het voornemen uit het regeerakkoord is het Interbestuurlijk programma 'Samen tegen mensenhandel' ontwikkeld. Vanuit dit programma is bepaald dat iedere gemeente in 2022 een aanpak tegen mensenhandel moet hebben. In samenwerking met de Westfriese gemeenten hebben wij een beleid en uitvoeringsprogramma opgesteld om te voldoen aan het minimaal vereiste niveau. De kosten hiervoor bedragen € 15.000 per jaar.

In de commissie van 9 juni 2022 is de startnotitie Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 besproken. De commissie besloot tot hamerstuk met de opmerking dat buurtbemiddeling dient te worden opgevoerd als één van de prioriteiten/kaders om nader uit te werken. Buurtbemiddeling is een doeltreffende manier om kleine ergernissen en leefbaarheidsproblematiek tussen burens onderling op te lossen. Gemiddeld 70% van de behandelde zaken wordt positief afgerond. Dit kost structureel € 50.000.

We geven uitvoering aan de aanbevelingen uit de weerbaarheidsscan ondermijning. De weerbaarheidsscan heeft tot doel om gemeenten een inzicht te bieden in mogelijke kwetsbaarheden in de ambtelijke organisatie. Op dit moment ligt het accent op de ambtelijke organisatie. In gesprek met de provincie is de ambitie uitgesproken om de module 'college en raad' op een later moment te agenderen. Wij voeren met steun van de provincie en het Regionale Informatie en Expertisecentrum RIEC) een weerbaarheidsscan uit.

In 2022 stellen we samen met het RIEC een plan van aanpak op. De aanpak integreren we in het nieuwe Integraal Veiligheidsplan 2023-2026. De uitvoering van deze aanbevelingen pakken we in deze bestuursperiode op. De eerste prioriteit in 2023 ligt op het versterken van de ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid en het inrichten van een meldpunt. De kosten bedragen structureel € 25.000.

4.3.5 Nieuw beleid 2023-2026 - uitstelbaar

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de voorstellen nieuw beleid die 'uitstelbaar' zijn. Voorbeelden van uitstelbare zaken zijn ambities die we als gemeente hebben of taken die we uitvoeren waar geen wettelijke verplichting voor is.

Bedragen * € 1.000

	2023	2024	2025	2026
Programmabegroting 2023-2026	82	3.712	6.434	-150
32. Accommodaties en voorzieningen	-	-70	-70	-
33. Cultuur	-50	-90	-90	-90
34. Dienstverlening	-45	-53	-53	-53
35. Economische zaken	-	-	-	-
36. Huisvesting	-	-18	-18	-18
37. Informatieveiligheid	-25	-25	-25	-25
38. Openbare ruimte (IBOR)	-100	-177	-183	-206
39. Organisatie (formatie)	-252	-252	-252	-252
40. Organisatie (overig)	-24	-24	-24	-24
41. Ruimtelijke ontwikkeling		-24	-65	-65
42. Sociaal domein	-37	-37	-37	-37
43. Toezicht en veiligheid	-35	-35	-35	-35
44. Stelpost onderuitputting	500	-	-	-
Subtotaal nieuw beleid - niet uitstelbaar	-68	-805	-852	-804

Programmabegroting 2023-2026	14	2.907	5.582	-955
-------------------------------------	-----------	--------------	--------------	-------------

32. Accommodaties en voorzieningen

2023	2024	2025	2026
-	-70.000	-70.000	-

Bij de begroting 2022 is besloten om de (ver)nieuwbouwplannen voor zwembad de Zeehoek voorlopig stop te zetten. Dit besluit heeft tot gevolg dat het huidige zwembad voorlopig blijft. Omdat er sprake is van achterstallig onderhoud is bij de begroting 2021 aangegeven dat er incidenteel extra subsidie nodig is voor noodzakelijk extra onderhoud. Tot en met 2023 is er in de begroting € 100.000 extra subsidie beschikbaar voor de Zeehoek. We stellen voor om dit te verlengen tot en met 2025. In de begroting is al dekking voor € 30.000. Zodoende is € 70.000 extra budget nodig voor 2024 en 2025.

33. Cultuur

2023	2024	2025	2026
-50.000	-90.000	-90.000	-90.000

In 2019 hebben we cultuurbeleid opgesteld. Er is al enige jaren de ambitie om het budget voor cultuur te verhogen. Zo kunnen we invulling geven aan het gekozen scenario uit de cultuurnota. Bij

het vaststellen van de begroting 2021 is extra geld beschikbaar gesteld voor de jaren 2021 en 2022. Bij de begroting 2023 wil de raad beoordelen of het budget voor cultuur aangepast moet worden. We nemen voor 2023 € 25.000 op en verhogen dat vanaf 2024 naar een structureel bedrag van € 45.000.

We willen ook extra inzetten op erfgoedbeleid. Om dit goed uit te kunnen voeren is structureel geld nodig. We nemen voor 2023 € 25.000 op en verhogen dat vanaf 2024 naar een structureel bedrag van € 45.000.

34. Dienstverlening

2023	2024	2025	2026
-45.000	-53.000	-53.000	-53.000

Digitaliseren is een belangrijk thema bij dienstverlening. Dit blijkt ook uit diverse raadsvragen:

1. Een bestemmingsplan bevat veel informatie op papier. Waar moet ik beginnen en waar moet ik precies naar kijken?
2. Waar zijn alle evenementen in de gemeente?
3. Waar vind ik alle werkzaamheden/projecten die in de gemeente plaatsvinden?

Met een interactieve kaart kan iedereen de gewenste informatie gebiedsgericht opzoeken. We hebben in 2023 € 25.000 en de jaren daarna € 50.000 nodig.

In vervolg op de verplichte invoering van de Basisregistratie WOZ, BAG en BRK wordt de geometrische registratie van WOZ-objecten verplicht. Incidenteel kost dit € 10.000.

Een andere manier dienstverlening is 24 uur per dag en 7 dagen bereikbaar zijn voor inwoners en ondernemers. De inzet van een chatbot kan relatief eenvoudige vragen digitaal afhandelen, ook buiten openingstijden van het gemeentehuis. Hiervoor is € 10.000 nodig in 2023 en € 3.000 voor de jaren daarna.

35. Economische zaken

2023	2024	2025	2026
-	-	-	-

Het Rijk heeft recentelijk de zogenaamde Impulsregeling Winkelgebieden gelanceerd. Dit biedt de mogelijkheid aan gemeenten en private partijen om substantiële stappen te zetten in revitalisering en herstructurering van winkelcentra naar andersoortige functies. De onrendabele top ter grootte van minimaal 1 miljoen en maximaal 5 miljoen komt voor subsidie in aanmerking. Omdat het een complexe regeling betreft en er grote belangen spelen, dient er capaciteit vrijgemaakt te worden om te onderzoeken hoe we optimaal gebruik kunnen maken van deze regeling en de kansen maximaal kunnen benutten. De kosten bedragen € 50.000 en we stellen voor om dit te dekken uit de reserve lokale economie.

36. Huisvesting

2023	2024	2025	2026
-	-18.000	-18.000	-18.000

Het A/V-systeem in de raadzaal is aan vernieuwing toe. Het analoge systeem sluit niet goed aan op de digitale omgeving, vertoont steeds meer mechanische mankementen (kapotte stekkers, solderingen die 'vergaan zijn' etc.) waardoor de uitzending van raads- en commissievergaderingen, informatiebijeenkomsten e.d. steeds minder gegarandeerd kan worden. Bovendien laat de kwaliteit van de uitzendingen te wensen over (korrelig beeld, mono geluid). In het overzicht [‘Investeringsplan’](#) is € 89.000 opgenomen. Deze investering schrijven we 5 jaar af.

37. Informatieveiligheid

2023	2024	2025	2026
-25.000	-25.000	-25.000	-25.000

Robotgestuurde Proces-Automatisering (RPA) maakt het mogelijk eenvoudige, terugkerende werkzaamheden achter een computer snel, goedkoop, foutloos en 24/7 uit te voeren, terwijl er

ruimte voor mensen vrijkomt om complexere en meer waardevolle werkzaamheden uit te voeren. Administratieve controles die nu in de backoffice worden gedaan bij bijvoorbeeld het sociaal domein en/of financiën kunnen zo geautomatiseerd worden. Dit kost structureel € 25.000.

38. Openbare ruimte (IBOR)

2023	2024	2025	2026
-100.000	-177.000	-183.000	-206.000

In het overzicht '[Investerings](#)' vragen we € 250.000 extra op het standaard krediet voor vervanging van materieel voor de buitendienst. We gaan versneld eerst de oudste bedrijfsvoertuigen vervangen. De huidige voertuigen zijn nu ongeveer 10 jaar oud en rijden op vervuilende diesels. De voertuigen kosten extra geld aan (boete) wegenbelasting, reparatie en onderhoud. Deze voertuigen zijn in strijd met het duurzame imago en doelstelling van onze gemeente. Gezien de hoeveelheid dieselveertuigen die we moeten vervangen na dit jaar, verwachten we in de toekomst extra vervangingsbudget nodig te hebben. Voertuigen worden vervangen (mits haalbaar) voor 100% elektrisch. Volgens ons activabeleid schrijven we dit krediet in 7 jaar af. Daarmee heeft dit krediet een structurele afschrijvingslast van € 36.000.

In 2024 heroverwegen we ons lijkbezorgingsbeleid en inventariseren de huidige situatie en onderzoeken een kosten efficiënt en toekomstige beleid. Dit kost incidenteel € 35.000.

We willen ons nieuw Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan goed uit kunnen voeren. Daarom nemen we hiervoor structureel geld op. We geven in 2023 invulling aan de prioriteiten. Structureel nemen we € 170.000 op voor de uitvoeringskosten en afschrijvingslasten.

39. Organisatie (formatie)

2023	2024	2025	2026
-252.000	-252.000	-252.000	-252.000

Naast de al genoemde noodzakelijke investeringen in de organisatie zijn we voornemens de volgende uitbreidingen door te voeren:

- Cultuur coördinator:
In 2019 hebben we cultuurbeleid opgesteld. De inzet van de cultuur coördinator staat in de cultuurnota. De raad heeft in 2018 voor vier jaar beleid vastgelegd in de cultuurnota en budget voor de cultuur coördinator beschikbaar gesteld tot en met 2022. De cultuur coördinator speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling en uitvoering van het cultuurbeleid. Het doel van het inzetten van een cultuur coördinator is het versterken van de culturele infrastructuur door culturele voorzieningen met elkaar te verbinden en zichtbaar te maken. De afgelopen drie jaar heeft de coördinator het Cultuurplatform tot stand gebracht, waar allerlei activiteiten uit zijn ontstaan. De structurele last is € 24.000.
- Uitbreiding boa's:
De samenleving wordt meer en meer geconfronteerd met individuen die wet- en regelgeving niet zo nauw nemen. Politie en Justitie verleggen al jaren hun inzet naar de zware criminaliteit. Dit zorgt ervoor dat veel extra werkzaamheden terecht komen bij de gemeentes. Om hier adequaat op in te springen is budget nodig om het team handhaving hierop goed uit te rusten.
Onze boa's dienen goed getraind te worden en te beschikken over goed materiaal. Verdere en nauwere samenwerking met onze ketenpartners zoals politie moet worden uitgebreid. De komende jaren zal er verder een inhaalslag worden gemaakt op een aantal belangrijke gebieden. In dienst zijnde boa's kunnen hun Drank en Horeca certificaat halen. Hierdoor zal de gemeente minder afhankelijk zijn van externe partijen. Het bespreekbaar maken van de geweldsbevoegdheid voor boa's en daaraan gekoppeld de bijbehorende trainingen zullen de zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen van het team naar een hoger niveau tillen. De algehele professionalisering van boa's is in de huidige tijd een must. De structurele last is € 100.000.
- Nationale bouw- en woonagenda:
De Nationale Bouw- en Woonagenda is gepresenteerd. Wij moeten inspelen op vragen en verzoeken als gevolg van deze landelijke ontwikkelingen. De agenda kent drie kerndoelen:
1. Beschikbaarheid: voldoende woningen voor iedereen. De bouw van 900.000 woningen tot en met 2030, met als streven twee derde betaalbaar.

2. Betaalbaarheid: woonlasten sluiten beter aan bij het inkomen. Het aantal huishoudens dat te hoge woonlasten draagt ten opzichte van het inkomen neemt af.

3. Kwaliteit: voldoende woningen voor aandacht groepen en ouderen, perspectief voor kwetsbare wijken en duurzame huisvesting bereikbaar voor iedereen.

Met zes onderliggende programma's wordt invulling gegeven aan het realiseren van de doelstellingen.

Het Programma Woningbouw is gereed. Enkele actiepunten uit het Programma Woningbouw zijn: verstevigen van de regie, ontwikkelen van grootschalige woningbouwprojecten en stimuleren van snelle woningbouw. Het kabinet wil afdwingbare prestatieafspraken maken met provincies, gemeenten, corporaties en marktpartijen.

Duidelijk is dat de opgaven uit de Nationale Bouw- en Woonagenda de uiterste inzet zal vergen van alle betrokken partijen, waaronder de gemeentelijke overheid.

Om aan te sluiten op de landelijke ontwikkelingen is capaciteit nodig. Dit kost structureel € 98.000.

40. Organisatie (overig)

2023	2024	2025	2026
-24.000	-24.000	-24.000	-24.000

We gaan werken aan de heroriëntatie van onze communicatie. We willen een kennisinhoudelijk modern en up-to-date team communicatie dat op de hoogte is van recente (maatschappelijke en vakinhoudelijke) ontwikkelingen om het bestuur en de organisatie zo optimaal mogelijk te bedienen. Communicatie is een dynamische vakgebied en dit vereist dat het team communicatie in staat wordt gesteld om bij de tijd te blijven en in staat wordt gesteld om specialisten in te huren wanneer nodig. Communicatie is de brug tussen de gemeente en haar inwoners. De structurele koste bedragen € 14.000.

In de begroting 2022 is besloten om het lidmaatschap van de P10 op te zeggen. De P10 is het netwerk van de grootste plattelandsgemeenten van Nederland. Deze organisatie brengt plattelandsthema's onder de aandacht bij onder andere de VNG en diverse ministeries. We vinden het belangrijk om weer aan te sluiten bij de P10. Dit kost structureel € 10.000.

41. Ruimtelijke ontwikkeling

2023	2024	2025	2026
-	-24.000	-65.000	-65.000

De gemeenteraad heeft in november 2021 besloten om in principe het gemeentelijke budget voor toeristische marketing af te bouwen. Tegelijkertijd werd een amendement aangenomen waarin wordt gevraagd om te onderzoeken hoe deze bezuiniging achterwege kan blijven. Momenteel wordt extern onderzoek gedaan naar beantwoording van deze vraag. In het najaar 2022 worden de uitkomsten verwacht. Het advies gaat waarschijnlijk zijn om sowieso een combinatie van publiek en privaat geld aan te houden voor toeristische marketing. Daarop vooruitlopend: er is minimaal een ton benodigd in totaal, terwijl de landelijke verhoudingen zijn dat 65% publiek wordt gefinancierd en 35% privaat. Kortom, in totaliteit is € 65.000 nodig zijn om adequaat uitvoering te geven aan toeristische marketing.

42. Sociaal domein

2023	2024	2025	2026
-37.000	-37.000	-37.000	-37.000

Vanuit het project Sociaal Domein in Balans wordt in 2023 een integraal preventiebeleid opgeleverd. Tot die tijd willen we het programma JOGG doorzetten. Sinds 2019 is Medemblik JOGG-gemeente. JOGG (Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst) is een evidence based preventieprogramma dat bijdraagt aan een gezonde leefomgeving en leefstijl voor jongeren. JOGG past binnen de pijlers van het nieuwe coalitieakkoord. Er zijn momenteel geen structurele middelen voor JOGG. Voor 2023 kunnen we de incidentele lasten van € 80.000 dekken uit de reserve sociaal domein. Binnen het project Sociaal Domein in Balans wordt onderzocht welke interventies op het gebied van preventie we in de toekomst willen continueren. Tot die tijd is het wenselijk om lopende programma's / interventies voort te zetten, zodat er geen afbreukrisico ontstaat.

Het huidige budgetplafond van € 50.000 voor Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) is de afgelopen 2 jaar ontoereikend gebleken.

Het vroeg bereiken van het budgetplafond heeft tot gevolg dat HHT-aanvragen in de worden afgewezen. Dit betekent dat mantelzorgers die onder druk staan, niet door HHT kunnen worden verlicht. Op korte termijn kan dit leiden tot een Wmo-aanvraag voor huishoudelijke ondersteuning. Op lange termijn kan dit leiden tot aanvragen voor zwaardere ondersteuning/verzorging van de inwoner die de mantelzorg ontvangt. We nemen daarom structureel € 37.000 op voor het verhogen van het budgetplafond.

43. Toezicht en veiligheid

2023	2024	2025	2026
-35.000	-35.000	-35.000	-35.000

Vanwege de toename van pleziervaartuigen op het gemeentelijke water zal de komende jaren de controle toenemen. Inzet van boa's te water kost structureel € 35.000 meer.

44. Stelpost onderuitputting

2023	2024	2025	2026
500.000	-	-	-

In deze begroting staan binnen de aanvragen nieuw beleid en de uitwerking van het coalitieakkoord stevige investeringen gepland in de ambtelijke organisatie. De investeringen zijn noodzakelijk. Binnen de huidige arbeidsmarkt is het nu moeilijk vacatures vervuld te krijgen. Wij houden er daarom ook rekening mee dat niet alle vacatures snel zijn vervuld. Om die reden nemen wij een stelpost op voor onderuitputting op in jaar 2023. We verwachten dus dat niet al het budget besteed zal worden en nemen daar alvast een voorschot op.

5 Overzichten

5.1 Totaaloverzicht 2023-2026

Bedragen * € 1.000,-

	2023			2024			2025			2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Dienstverlening en organisatie	16.168	-5.848	10.320	15.664	-5.643	10.021	15.658	-5.628	10.030	15.655	-5.552	10.103
Samen leven en ondersteunen	1.974	-62.711	-60.737	1.860	-61.749	-59.889	1.855	-60.418	-58.563	1.851	-60.218	-58.367
Wonen, werken en recreëren	16.598	-39.161	-22.563	16.609	-38.839	-22.230	16.623	-39.013	-22.390	16.639	-38.964	-22.325
Algemene dekkingsmiddelen	87.616	-	87.616	89.850	-	89.850	91.273	-	91.273	84.347	-	84.347
Overhead	959	-17.639	-16.680	959	-17.333	-16.374	960	-17.135	-16.175	960	-17.115	-16.155
Heffing Vpb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	123.315	-125.359	-2.044	124.942	-123.564	1.378	126.369	-122.194	4.175	119.452	-121.849	-2.397
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves												
Dienstverlening en organisatie	25	-	25	25	-	25	-	-	-	-	-	-
Samen leven en ondersteunen	973	-50	923	638	-50	588	559	-50	509	645	-50	595
Wonen, werken en recreëren	1.354	-244	1.110	1.247	-331	916	1.229	-331	898	1.178	-331	847
Saldo reserves	2.352	-294	2.058	1.910	-381	1.529	1.788	-381	1.407	1.823	-381	1.442
Begrotingsresultaat	125.667	-125.653	14	126.852	-123.945	2.907	128.157	-122.575	5.582	121.275	-122.230	-955

5.2 Taakvelden 2023-2026

Het volgende overzicht laat per programma de uitsplitsing zien van de taakvelden.

Bedragen * € 1.000,-

		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Dienstverlening en organisatie							
0.1	Bestuur	-2.157	-2.386	-2.599	-2.568	-2.542	-2.467
0.10	Mutaties reserves	5.851	-9.053	2.058	1.529	1.406	1.441
0.11	Resultaat rekening baten/lasten		308	500	0	0	0
0.2	Burgerzaken	-1.718	-1.719	-1.821	-1.715	-1.728	-1.715
0.4	Overhead	-12.047	-14.514	-16.680	-16.374	-16.175	-16.155
0.5	Treasury	707	602	704	758	756	741
0.61	OZB woningen	4.388	5.537	8.676	8.676	8.676	8.676
0.62	OZB niet-woningen	3.013	3.527	5.433	5.433	5.433	5.433
0.64	Belastingen overig	-577	-608	-574	-564	-564	-564
0.7	Alg. uitkering/uitk. Gem.fonds	70.402	72.394	78.126	80.360	81.783	74.857
0.8	Overige baten en lasten	93	0	0	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-312	0	0	0	0	0
	Subtotaal Dienstverlening en organisatie	67.644	54.087	73.824	75.536	77.044	70.247
Samen leven en ondersteuning							
4.2	Onderwijshuisvesting	-1.483	-1.665	-1.820	-2.067	-2.126	-2.201

4.3	Onderwijsbeleid/leerlingzaken	-1.092	-1.258	-1.238	-1.219	-1.199	-1.199
5.2	Sportaccomodaties	-3.552	-3.220	-3.437	-3.343	-3.271	-3.315
5.3	Cult.presentatie, -productie	-310	-318	-314	-313	-314	-314
5.4	Musea	-473	-674	-346	-366	-366	-366
5.5	Cultureel erfgoed	-74	-69	-83	-83	-83	-83
5.6	Media	-985	-834	-759	-779	-778	-778
6.1	Samenkracht en burgerpart.	-2.655	-3.034	-3.232	-3.314	-3.305	-3.005
6.2	Wijkteams	-2.003	-3.029	-2.465	-1.759	-1.635	-1.635
6.3	Inkomensregelingen	-2.138	-3.544	-2.761	-2.761	-2.761	-2.761
6.4	Begeleide participatie	-2.253	-2.232	-2.254	-2.118	-2.011	-1.988
6.5	Arbeidsparticipatie	-720	-675	-570	-590	-609	-621
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-3.479	-3.500	-3.341	-3.341	-3.341	-3.341
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-5.725	-7.315	-8.959	-8.959	-8.785	-8.782
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-14.610	-13.777	-15.358	-15.158	-14.258	-14.258
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-524	-569	-569	-569	-569	-569
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-2.343	-1.830	-1.830	-1.830	-1.830	-1.830
7.1	Volksgezondheid	-1.872	-1.783	-1.912	-1.832	-1.832	-1.832
	Subtotaal Samen leven en ondersteuning	-46.291	-49.327	-51.247	-50.399	-49.073	-48.877

Wonen, werken en recreëren

0.3	Beheer overige gebouwen/grond	129	319	-12	2	17	32
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2.878	-3.094	-2.999	-2.996	-3.053	-3.053
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.596	-1.321	-1.870	-1.870	-1.870	-1.885
2.1	Verkeer en vervoer	-6.429	7.205	-8.423	-8.403	-8.572	-8.605
2.2	Parkeren	-6	-3	-13	-12	-78	-78

2.4	Econ. havens en waterwegen	-563	-734	-766	-748	-746	-746
3.1	Economische ontwikkeling	-958	-1.154	-1.004	-911	-884	-884
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.174	9	0	0	0	0
3.3	Bedrijvenloket/bedrijfsregelingen	1	15	14	14	14	14
3.4	Economische promotie	682	1.330	1.373	1.380	1.387	1.387
5.7	Openbaar groen en recreatie	-4.353	-4.487	-5.543	-5.622	-5.715	-5.742
7.2	Riolering	960	821	1.210	1.207	1.208	1.209
7.3	Afval	1.312	1.637	1.799	1.798	1.798	1.798
7.4	Milieubeheer	-1.911	-2.111	-2.376	-2.266	-2.254	-2.192
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-53	-65	29	-9	27	10
8.1	Ruimtelijke ordening	-1.561	-2.052	-1.927	-1.926	-1.916	-1.931
8.2	Grondexploitatie	-1.325	-4	0	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen	-547	-1.073	-2.054	-1.866	-1.751	-1.660
	Subtotaal Wonen, werken en recreëren	-17.921	-4.762	-22.563	-22.229	-22.389	-22.325
Totaal		3.432	-2	14	2.907	5.582	-955

5.3 Investerings 2023

Hieronder vindt u een overzicht van de geplande investeringen.

Bedragen * € 1.000,-

	2023
Programma 1 Dienstverlening en organisatie	
Inrichting (meubilair/vloerbedekking) gemeentehuis	-750
Huis van Medemblik ICT	-294
Vervanging ICT	-50
Aanschaf nieuw vergadersysteem raadszaal	-89
Subtotaal Dienstverlening en organisatie	-1.183
Programma 2 Samen leven en ondersteuning	
Onderwijshuisvesting - Jozefschool Medemblik	-893
Onderwijshuisvesting - Maria Bernadette	-783
Onderwijshuisvesting - Meridiaan Medemblik	-452
Onderwijshuisvesting - nutsvoorzieningen	-325
Onderwijshuisvesting - plaatsingskosten	-310
Subtotaal Samen leven en ondersteuning	-2.763
Programma 3 Wonen, werken en recreëren	
Vervanging riolering	-1.177
Vervangen speeltoestellen	-250
Vervanging beschoeiing	-240
Vervanging materieel	-150
Beheer kunstwerken (bruggen en duikers)	-60
Steigers en tewaterplaatsingen	-50
Overname boekwaarde wegenoverdracht HHNK	-701
Westerbegraafplaats Andijk	-440
Vervanging kademuren Westeinde Opperdoes	-375
Verduurzamen verlichtingsareaal	-268
Versneld vervangen van oudste bedrijfsvoertuigen Buitendienst	-250
Groene inrichting park De Put	-200
Reconstructie wandelpaden in park Benningbroek en Abbekerk	-150
Achterstallig bomenonderhoud	-100
Uitbreiding begraafplaats Zorgvliet Medemblik	-80
Risicobomen rayon Medemblik	-50
Begraafplaats Oostwoud	-40
Subtotaal Wonen, werken en recreëren	-4.581
	-8.527

In het hoofdstuk Financiële begroting, paragraaf [Coalitieakkoord](#), doen we een voorstel om de kredieten hieronder af te ramen.

	2023
Samen leven en ondersteuning	
Onderwijshuisvesting - Werenfridus Wervershoof	2.436
Onderwijshuisvesting - Bangert Andijk	1.760
<i>Subtotaal Samen leven en ondersteuning</i>	<i>4.196</i>
	4.196

5.4 Incidentele baten en lasten 2023-2026

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Programma 1								
0.4 Overhead	<i>Digitaliseren bouwvergunningen voormalige gemeenten t.b.v. overbrenging Westfries Archief</i> We zetten incidenteel middelen in voor het digitaliseren van de gegevens bouwvergunningen van de voormalige gemeenten. Dit project ronden we in 2023 af.	-50							
0.4 Overhead	<i>Projectmatig werken</i> We investeren in het projectmatig werken binnen de organisatie. Dit project ronden we in 2023 af.	-25							
0.4 Overhead	<i>Implementatie contractbeheer</i> Verbetering van het contractbeheer is nodig voor het goed organiseren van onze werkzaamheden. In 2023 ronden we dit project af.	-15							
	Organisatie	-90	-	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	<i>Projectkosten</i> We maken projectkosten voor het huisvestingsplan van het gemeentehuis. Hiervoor hebben we in 2023 een incidenteel budget.	-35							
	Huisvesting	-35	-	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	<i>Functiehuis/functiewaardering</i> Ons functiehuis is na 11 jaar aan groot onderhoud toe. Als goed werkgever willen een modern en up to date functiehuis dat op een reële manier gewaardeerd is en aansluit op de arbeidsmarkt.	-200							

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.4 Overhead	<i>Vervanging verouderde software</i> Dit bedrag is bedoeld om aanbestedingen te starten en begeleiden. Het zijn eenmalige kosten voor het aanbesteden van verouderde systemen. Dit project loopt tot en met 2026.	-250		-250		-250		-250	
0.2 Burgerzaken	<i>Digitale toegankelijkheid</i> Volgens de wet moet iedere Nederlander gebruik kunnen maken van de digitale overheid. Met deze incidentele middelen kunnen wij een toegankelijkheidsverklaring voor onze website realiseren.	-50							
	Coalitieakkoord	-500	-	-250	-	-250	-	-250	-
0.64 Belastingen overig	<i>WOZ objectenkaart</i> In vervolg op de verplichte invoering van de Basisregistratie WOZ, BAG en BRK wordt ook de geometrische registratie van WOZ-objecten binnenkort verplicht. De precieze datum is nog niet bekend. Met een actuele WOZ-objectenkaart kan de objectafbakening en kadastrale verantwoording op juistheid worden gecontroleerd. Dit voeren we in 2023 uit.	-10							
	Dienstverlening	-10	-	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	<i>Vervanging verouderde software</i> We moeten ook verouderde software vervangen. Vanwege de veiligheid dienen systemen met regelmaat verbeterd, of vervangen, te worden. Dit brengt incidentele kosten mee. Bijvoorbeeld voor een aanbesteding of implementatiekosten. We verwachten de komende 3 jaar hiermee bezig te zijn.	-50		-50		-50			
	Informatieveiligheid	-50	-	-50	-	-50	-	-	-

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.4 Overhead	Medemblik academie Naar aanleiding van de organisatieontwikkeling willen we een management development traject voor leidinggevenden. Daarnaast willen we, aanvullend op de Westfriesland academie, voor 2 jaar een Medemblik academie vormgeven. Deze Medemblik academie investeert in medewerkers. Hiermee onderscheiden we ons als werkgever op de arbeidsmarkt; een Unique Selling Point (USP) in onze arbeidsmarktcommunicatie.	-148		-148					
0.4 Overhead	E-learning zaaksysteem In 2023 willen we investeren in de kennis van ons digitale zaaksysteem met een e-learning. Hiermee geven we iedere nieuwe medewerker een goede en flexibele start in het zaaksysteem. Hiermee borgen we in de toekomst ook goede archivering wat de dienstverlening ten goede komt.	-18							
	Organisatie	-166	-	-148	-	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	Stelpost onderuitputting In deze begroting staan binnen de aanvragen nieuw beleid en de uitwerking van het coalitieakkoord stevige investeringen gepland in de ambtelijke organisatie. De investeringen zijn noodzakelijk. Binnen de huidige arbeidsmarkt is het nu moeilijk vacatures vervuld te krijgen. Wij houden er daarom ook rekening mee dat niet alle vacatures snel zijn vervuld. Om die reden nemen wij een stelpost op voor onderuitputting op in jaar 2023. We verwachten dus dat niet al het budget besteed zal worden en nemen daar alvast een voorschot op.		500						
	Stelpost onderuitputting	-	500	-	-	-	-	-	-

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Programma 2								
6.2 Wijkteams	<i>Doorontwikkeling Mens Centraal</i> In 2023 zetten we in op de doorontwikkeling van ons softwarepakket voor het sociaal domein.	-30							
	Organisatie	-30	-	-	-	-	-	-	-
5.2 Sportaccommodaties	<i>Groot onderhoud sportvelden</i> Volgens ons beleid voor onderhoud sportvelden zetten we de reserve sportvelden in om het groot onderhoud te betalen. We werkten de planning bij. Per jaar voeren we groot onderhoud uit bij de volgende velden: 2023: Voetbalvelden van DESS, MOC en RKKV Zwaagdijk € 182.000. 2024: Handbalveld Sporting Andijk € 33.000. 2026: voetbalvelden FC Medemblik en MOC € 99.000.	-182		-40				-120	
	Groot onderhoud sportvelden	-182	-	-40	-	-	-	-120	-
6.1 Samenkracht & burgerparticipatie	<i>Projectleider accommodaties</i> Om projecten voor gemeentelijke accommodaties in de gemeenten goed te begeleiden verwachten we tot en met 2026 extra inzet.	-60		-60		-60		-60	
	<i>Toename vraag huisvesting statushouders</i> Het rijk heeft de taakstelling aan gemeenten voor de opvang van statushouders verhoogd. De verwachting is dat deze hoge taakstelling voorlopig niet naar beneden wordt bijgesteld. Onze bezetting op dit dossier is krap. Daarom nemen we tot en met 2026 incidenteel extra budget op.	-54		-54		-54		-54	
	Coalitieakkoord	-114	-	-114	-	-114	-	-114	-

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
5.2 Sportaccommodaties	LTA - gymzaal Wognum In september 2020 heeft de raad besloten om de gymzaal aan de Sportlaan in Wognum nog 2 jaar in stand te houden. Momenteel worden verschillende scenario's uitgewerkt over de toekomst van de gymzaal. 1 van de scenario's is de overname van de gymzaal door de verenigingen die gebruik van deze zaal. Dit past ook binnen de kaders van het LTA. We plannen om vanaf 2025 accommodaties over te dragen.	-10		-10					
5.2 Sportaccommodaties	LTA - zwembad de Zeehoek Bij de begroting 2022 is besloten om de (ver)nieuwbouwplannen voor zwembad de Zeehoek voorlopig stop te zetten. Dit besluit heeft tot gevolg dat het huidige zwembad voorlopig blijft. Omdat er sprake is van achterstallig onderhoud is bij de begroting 2021 aangegeven dat er incidenteel extra subsidie nodig is voor noodzakelijk extra onderhoud. Tot en met 2023 is er in de begroting € 100.000 extra subsidie beschikbaar voor de Zeehoek. We stellen voor om dit te verlengen tot en met 2025.			-70		-70			
	Lange termijn accommodatiebeleid	-10	-	-80	-	-70	-	-	-
6.2 Wijkteams	Inkoop- en contractmanagement Per 1 januari 2024 moeten we voor Wmo en jeugdhulp nieuwe contracten afsluiten met zorgaanbieders. Hiervoor is beschikbare capaciteit van met name de Netwerkorganisatie Zorg in regio Westfriesland cruciaal. Het lukt moeilijk om openstaande vacatures in te vullen. Tijdelijke inhuur is een (duurdere) oplossing. Voor Medemblik betekent dit een extra incidentele last in 2023.	-80							

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
6.71 Maatwerkdienst- verlening 18+	<i>Gezondheidsbeleid - doorzetten JOGG</i> In afwachting van het nieuw op te stellen preventiebeleid zetten we JOGG nog 1 jaar door in 2023.	-80							
	Sociaal domein	-160	-	-	-	-	-	-	-
	Programma 3								
7.4 Milieubeheer	<i>Klimaatadaptatie</i> We zetten incidenteel extra in op klimaatadaptatie.	-13		-7		-13		-13	
	Klimaatadaptatie	-13	-	-7	-	-13	-	-13	-
8.3 Wonen en bouwen	<i>Omgevingsrecht (IBT)</i> We investeren in het omgevingsrecht (vergunningverlening, toezicht, handhaving). Het maken van bestemmingsplannen, beoordelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen en de juiste registratie daarvan zijn kerntaken van de gemeente. Het gaat hier om basisregistraties van de gemeente en daarvan zijn ook instanties, inwoners en ondernemers afhankelijk. Dat is ook de reden waarom de provincie een toezichthoudende verantwoordelijkheid heeft voor deze taak. De afgelopen 3 jaren heeft Medemblik een negatieve beoordeling gekregen op deze wettelijke taak. Het is dus hoog tijd deze op orde te brengen.	-288		-168		-108			
2.1 Verkeer en vervoer	<i>Raamovereenkomst ingenieursdiensten</i> Momenteel voldoen we op het gebied van de inkoop van ingenieurs- en adviesdiensten niet aan het inkoopbeleid. Met inzet van externe expertise kunnen we in 2023 deze diensten aanbesteden en voldoen we aan de regels van ons inkoopbeleid.	-70							
	Coalitieakkoord	-358	-	-168	-	-108	-	-	-

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
7.4 Milieubeheer	<i>Verduurzaming (maatschappelijk) vastgoed</i> We willen een plan maken hoe we uitvoering gaan geven aan deze opgave. Daarbij kijken we ook naar hoe andere gemeenten het verduurzamen van vastgoed oppakken. We maken in 2023 een plan.	-50							
7.4 Milieubeheer	<i>Actualisatie laadpalenbeleid</i> Door de toenemende vraag voor laadpalen willen we ons laadpalenbeleid actualiseren.	-50							
7.4 Milieubeheer	<i>Electrische laadpalen 2023-2025</i> Het aantal elektrische voertuigen stijgt. Hierdoor is er steeds meer vraag naar elektrische laadpalen. Indien iemand geen mogelijkheid heeft om op eigen terrein een laadpaalvoorziening te installeren zijn wij verplicht een laadpaal in de openbare ruimte te plaatsen. We verwachten de komende 3 jaren laadpalen te plaatsen.	-50		-50		-50			
	Duurzaamheid	-150	-	-50	-	-50	-	-	-
3.1 Economische ontwikkeling	<i>Financiële ondersteuning verduurzamen van bedrijventerreinen</i> We ondersteunen de OTW-subsidieaanvraag (Ondersteuning Toekomstbestendige Werklocaties) van de Ondernemers Federatie Medemblik (OFM). Hiermee wordt verduurzaming van de bedrijventerreinen binnen de gemeente gerealiseerd. We gaan cofinanciering verzorgen van maximaal € 25.000 van de OTW-subsidieaanvraag bij provincie Noord-Holland. Dit doen we voor de jaren 2023 en 2024.	-25		-25					

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
3.1 Economische ontwikkeling	Onderzoek herstructurering en revitalisering winkelcentrum Wervershoof Het Rijk heeft recentelijk de zogenaamde Impulsregeling Winkelgebieden gelanceerd. Dit biedt de mogelijkheid aan gemeenten en private partijen om substantiële stappen te zetten in revitalisering en herstructurering van winkelcentra naar andersoortige functies. De onrendabele top ter grootte van minimaal 1 miljoen en maximaal 5 miljoen komt voor subsidie in aanmerking. Omdat het een complexe regeling betreft en er grote belangen spelen, dient er capaciteit vrijgemaakt te worden om te onderzoeken hoe we optimaal gebruik kunnen maken van deze regeling en de kansen maximaal kunnen benutten.	-50							
	Economische zaken	-75	-	-25	-	-	-	-	-
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Herooverweging lijkbezorging beleid In 2024 herooverwegen we ons lijkbezorgingsbeleid en inventariseren de huidige situatie en onderzoeken een kostenefficiënt en toekomstig beleid.			-35					
	Openbare ruimte (IBOR)	-	-	-35	-	-	-	-	-
7.4 Milieubeheer	Uitbreiding infrastructuur elektriciteit De provincie richtte de Tasforce energie-infrastructuur op. Daarin werken provincie, de betrokken netbeheerders en gemeenten samen om de belangrijkste knelpunten in het elektriciteitsnetwerk aan te pakken. De netbeheerders stelden een netstructuurvisie op voor Westfriesland. Hieruit blijkt dat er 2 nieuwe onderstations moeten komen in de gemeente. Het traject van voorbereiding is langdurig en vraagt ook inzet van de gemeente.	-60							

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.2 Burgerzaken	<i>Landelijke aanpak adreskwaliteit</i> Op grond van de landelijke aanpak adreskwaliteit moet de gemeente verplicht veldonderzoek doen. Hiervoor is geen capaciteit.	-43							
8.1 Ruimtelijke ordening	<i>Regionale samenwerking huisvesting buitenlandse werknemers</i> We pakken dit dossier regionaal op. We moeten capaciteit leveren aan de regionale werkgroep. Met de gevraagde middelen kunnen we meedoen aan de werkgroep, gezamenlijke onderzoeken en convenanten	-48		-30					
	Organisatie	-151	-	-30	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	<i>Project Medemblik Aan Zee (MAZ)</i> Medemblik aan Zee is een woningbouwproject aan de Kop Nieuwstraat in Medemblik. We ronden het project in 2024 af.	-25		-25					
	Ruimtelijke ontwikkeling	-25	-	-25	-	-	-	-	-
	Subtotaal programma's	-2.119	500	-1.022	-	-655	-	-497	-
	<i>Reserve duurzaamheid</i>								
0.10 Mutaties reserves	Verduurzaming (maatschappelijk) vastgoed		50						
0.10 Mutaties reserves	Electrische laadpalen 2023-2025		50		50		50		
0.10 Mutaties reserves	Klimaatadaptatie		13		7		13		13
		-	113	-	57	-	63	-	13
	<i>Reserve stimulering lokale economie</i>								
0.10 Mutaties reserves	Financiële ondersteuning verduurzamen van bedrijventerreinen		25		25				

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.10 Mutaties reserves	Onderzoek herstructurering en revitalisering winkelcentrum Wervershoof		50						
		-	75	-	25	-	-	-	-
	<i>Reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties</i>								
0.10 Mutaties reserves	Project Medemblik Aan Zee (MAZ)		25		25				
		-	25	-	25	-	-	-	-
	<i>Reserve sociaal domein</i>								
0.10 Mutaties reserves	Inkoop- en contractmanagement		80						
0.10 Mutaties reserves	Gezondheidsbeleid - doorzetten JOGG		80						
		-	160	-	-	-	-	-	-
	<i>Reserve sportvelden</i>								
0.10 Mutaties reserves	Groot onderhoud sportvelden		182		40				120
		-	182	-	40	-	-	-	120
Subtotaal reservemutaties - incidenteel		-	555	-	147	-	63	-	133
	<i>Algemene reserve</i>								
0.10 Mutaties reserves	Omslagbijdrage Westfriisiaweg	-10		-10		-10		-10	
		-10	-	-10	-	-10	-	-10	-
	<i>Reserve kapitaalgoederen</i>								
0.10 Mutaties reserves	Structurele toevoeging naar aanleiding van wegenoverdracht Hoogheemraadschap	-234		-322		-322		-322	

Taakveld	Omschrijving	2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.10 Mutaties reserves	Structurele aanwending naar aanleiding van wegenoverdracht Hoogheemraadschap		1.126		1.126		1.126	-	1.126
		-234	1.126	-322	1.126	-322	1.126	-322	1.126
	<i>Reserve sportvelden</i>								
0.10 Mutaties reserves	Structurele toevoeging reserve	-50		-50		-50		-50	
		-50	-	-50	-	-50	-	-50	-
	<i>Reserve exploitatielasten gemeentelijke accommodaties</i>								
0.10 Mutaties reserves	De Dres		220		212		202		193
0.10 Mutaties reserves	De Bloesem		130		117		109		97
0.10 Mutaties reserves	Sportpark Andijk		146		141		136		131
0.10 Mutaties reserves	Onderwijs afschrijving		135		127		111		103
0.10 Mutaties reserves	Afschrijvingen openbare ruimte		39		39		39		39
		-	671	-	637	-	599	-	564
	Subtotaal reservemutaties - structureel	-294	1.797	-381	1.763	-381	1.725	-381	1.690
	Totale mutaties reserves	-294	2.352	-381	1.910	-381	1.788	-381	1.823

5.5 Reserves en voorzieningen 2023-2026

Bedragen * € 1.000,-

	1-1-2023	plus	min	1-1-2024	plus	min	1-1-2025	plus	min	1-1-2026	plus	min	31-12-2026
Reserves													
<i>Algemene reserve</i>	18.436	10	-	18.446	10	-6	18.451	10	-	18.461	10	-	18.471
<i>Bestemmingsreserves</i>													
Kapitaalgoederen	17.986	234	-1.126	17.094	322	-1.126	16.290	322	-1.126	15.485	322	-1.126	14.680
Leefbare kernen	334	-	-	334	-	-	334	-	-	334	-	-	334
Combinatiefunctie Breedtesport	185	-	-	185	-	-	185	-	-	185	-	-	185
Duurzaam Medemblik	445	-	-113	332	-	-57	275	-	-63	213	-	-13	200
Personeel	592	-	-	592	-	-	592	-	-	592	-	-	592
Lokale economie	94	-	-75	19	-	-19	-	-	-	-	-	-	-
Grondexploitatie	1.743	-	-	1.743	-	-	1.743	-	-	1.743	-	-	1.743
Archeologisch onderzoek Eendracht	43	-	-	43	-	-	43	-	-	43	-	-	43
Sportvelden	408	50	-182	276	50	-40	285	50	-	335	50	-120	265
Exploitatie gemeentelijke accommodaties	7.244	-	-696	6.549	-	-662	5.887	-	-599	5.288	-	-564	4.724
Sociaal domein	914	-	-160	754	-	-	754	-	-	754	-	-	754
Corona	444	-	-	444	-	-	444	-	-	444	-	-	444
Subtotaal reserves	48.869	294	-2.352	46.811	381	-1.910	45.282	381	-1.788	43.876	381	-1.823	42.434

Voorzieningen

Onderhoud riolering	18.821	431	-	19.253	658	-	19.911	1.015	-	20.926	1.674	-	22.600
Pensioenen wethouders	3.278	150	-134	3.293	150	-134	3.309	150	-134	3.324	150	-134	3.340
Oosteinde Opperdoes	21	-	-	21	-	-	21	-	-	21	-	-	21
Gemeentelijke gebouwen	1.151	733	-648	1.236	733	-793	1.176	733	-653	1.256	733	-1.598	392
Brug Moddersloot Wervershoof	19	-	-	19	-	-	19	-	-	19	-	-	19
Parkeren	11	-	-	11	-	-	11	-	-	11	-	-	11
Afvalstoffenheffing	734	-	-	734	-	-	734	-	-	734	-	-	734
<i>Subtotaal voorziening</i>	<i>24.034</i>	<i>1.314</i>	<i>-782</i>	<i>24.566</i>	<i>1.542</i>	<i>-927</i>	<i>25.180</i>	<i>1.898</i>	<i>-788</i>	<i>26.291</i>	<i>2.557</i>	<i>-1.732</i>	<i>27.116</i>
<i>Totaal reserves en voorzieningen</i>	<i>72.902</i>	<i>1.609</i>	<i>-3.134</i>	<i>71.376</i>	<i>1.923</i>	<i>-2.837</i>	<i>70.462</i>	<i>2.280</i>	<i>-2.575</i>	<i>70.167</i>	<i>2.938</i>	<i>-3.555</i>	<i>69.550</i>

5.6 Balans 2023-2026

Hieronder vindt u de geprognosticeerde balans. Met deze balans berekenen we onder andere het EMU-saldo. Deze berekening vindt u hierna.

Bedragen * € 1.000,-

	2023	2024	2025	2026
Activa				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	847	800	754	707
Materiële vaste activa	78.053	84.086	86.953	84.390
Financiële vaste activa	9.624	9.325	9.025	8.723
Totaal vaste activa	88.524	94.211	96.732	93.820
Vlottende activa				
Voorraden	3.356	3.356	3.356	3.356
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar	9.675	9.675	9.675	9.675
Overlopende activa	7.809	3.920	4.654	4.654
Totaal vlottende activa	20.840	16.951	17.685	17.685
Totaal activa	109.364	111.162	114.417	111.505
Passiva				
Vaste passiva				
Eigen vermogen	46.825	48.204	52.379	49.983
Voorzieningen	24.566	25.180	26.291	27.116
Vaste schulden met een rentetypische looptijd >1jaar	21.853	21.658	19.627	18.286
Totaal vaste passiva	93.244	95.042	98.297	95.385
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jaar	8.179	8.179	8.179	8.179
Overlopende passiva	7.941	7.941	7.941	7.941
Totaal vlottende passiva	16.120	16.120	16.120	16.120
Totaal passiva	109.364	111.162	114.417	111.505

5.7 EMU-saldo

In het volgende overzicht berekenen we het EMU-saldo. Het EMU-saldo drukt uit welk financieringstekort we hebben. Het EMU-saldo van een land is gelijk aan het saldo van alle inkomsten en uitgaven van de rijksoverheid en de decentrale overheden. De Europese Unie heeft bepaald dat het EMU-tekort van een land niet hoger mag zijn dan 3% van het bruto binnenlands product.

De begroting van een gemeente wordt opgesteld conform een stelsel van baten en lasten. Bij de berekening van het EMU-saldo wordt uitgegaan van ontvangsten en uitgaven (het kasstelsel). Dit betekent bijvoorbeeld dat investeringen volledig ten laste komen van het EMU-saldo in het jaar van aanschaf, terwijl bij een stelsel van baten en lasten de investering wordt afgeschreven over de gebruiksduur. Ook bijdragen en onttrekkingen aan voorzieningen worden niet meegenomen in de berekening van het EMU-saldo. Een positief begrotingssaldo hoeft dus niet te betekenen dat het EMU-saldo ook positief is.

*Bedragen * € 1.000,-*

	2022	2023	2024	2025	2026
Begrotingsresultaat voor mutaties reserves	9.053	-2.044	1.378	4.176	-2.396
Afschrijvingen	4.999	5.551	5.724	5.676	5.097
Stortingen in voorzieningen	1.490	1.314	1.542	1.898	2.557
Investerings	-9.085	-10.904	-11.711	-8.496	-2.487
Opbrengsten grondexploitatie	-605	-614	-614	-613	-614
Uitgaven ten laste van voorzieningen	-818	-782	-927	-788	-1.732
Berekend EMU-saldo	5.034	-7.479	-4.607	1.852	425